

ministre espanyol d'Afers Exteriors i pel secretari filipí d'Afers Estrangers. La composició, la data i l'ordre del dia de les reunions s'han de convenir entre les parts per via diplomàtica.

El Comitè Mixt de Cooperació Bilateral Hispanofilipí és responsable de l'elaboració de plans triennals de cooperació, així com de l'aprovació, el seguiment i la supervisió dels programes i dels projectes inclosos en aquests plans, de conformitat amb les legislacions respectives dels dos països.

CAPÍTOL VII

Cooperació en els àmbits jurídic i consular

Article 10.

En l'àmbit jurídic, les altes parts contractants han de promoure la cooperació bilateral en matèria penal, civil i mercantil mitjançant la conclusió de convenis i altres instruments oportuns.

Les parts han de reforçar la seva cooperació i la seva coordinació bilateral i multilateral en la lluita contra el terrorisme, el narcotràfic, la delinqüència organitzada, inclòs el delictes organitzats respecte al tràfic de dones i d'infants i la immigració il·legal, i la promoció dels drets dels treballadors migrants i de les seves famílies.

Article 11.

En l'àmbit consular, ambdues parts han de reforçar la seva cooperació entre les institucions, els departaments i els organismes competents respectius.

DISPOSICIONS FINALS

Article 12.

Aquest Tractat entra en vigor en la data de l'última notificació per les altes parts contractants en què s'indiqui el compliment dels requisits jurídics interns respectius per a l'entrada en vigor.

Article 13.

Aquest Tractat està en vigor per un període de sis (6) anys, i es prorroga automàticament per períodes successius de sis (6) anys, llevat que una de les parts el denunciï per escrit, per via diplomàtica, amb un avís previ de sis (6) mesos.

Article 14.

Aquest Tractat pot ser modificat de mutu acord per les altes parts contractants. Les modificacions entren en vigor de conformitat amb el que es disposa sobre l'entrada en vigor.

Article 15.

En cas de denúncia del Tractat, les dues parts han de fer prèviament i conjuntament una avaluació dels projectes i de les actuacions que estiguin en curs en aquell moment, a fi de determinar, de mutu acord, quins s'han de continuar fins al seu acabament.

Article 16.

En virtut d'aquest Tractat, queden derogades les disposicions del Tractat d'amistat entre l'Estat espanyol i la República de les Filipines, signat a Manila el 27 de

setembre de 1947, així com qualssevol altres contingudes en altres convenis anteriors que siguin incompatibles amb aquest Tractat.

Signat a Manila el 30 de juny de 2000, en dos exemplars, en espanyol i anglès; ambdós textos són igualment autèntics.

EN NOM DEL
REGNE D'ESPANYA

EN NOM DE
LA REPÚBLICA DE LES FILIPINES

Aquest Tractat va entrar en vigor el 30 d'abril de 2001, data de l'última notificació encreuada entre les parts en què comunicaven el compliment dels requisits jurídics interns respectius, segons estableix el seu article 12.

Es fa públic per a coneixement general.

Madrid, 31 de maig de 2001.—El secretari general tècnic, Julio Núñez Montesinos.

MINISTERI D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ

11347 REIAL DECRET 558/2001, de 25 de maig, pel qual es regula el reconeixement oficial de les organitzacions o les associacions de criadors de gossos de raça pura. («BOE» 142, de 14-6-2001.)

El Reial decret 391/1992, de 21 d'abril, pel qual es regula el reconeixement oficial de les organitzacions o les associacions de criadors d'animals de raça que portin o creïn llibres genealògics, incorpora a l'ordenament jurídic intern la Directiva 91/174/CE, de 25 de març, relativa a les normes zootècniques i genealògiques que regulen la comercialització d'animals de raça i per la qual es modifiquen les directives 77/504/CEE i 90/425/CEE.

Aquest Reial decret conté els criteris d'harmonització que han de regir en matèria de les races animals incloses a l'annex II del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea que no disposen de normativa específica en la matèria. Escau, per tant, contenir el desplegament normatiu dels criteris esmentats per a les races animals de l'espècie canina.

En aquesta disposició s'estableix la regulació normativa referent als requisits que han de complir les organitzacions o les associacions de gossos de raça pura per al seu reconeixement oficial per portar o crear llibres genealògics i els criteris d'inscripció dels gossos de raça pura en els llibres o registres esmentats.

Tenint en compte la gran diversitat de races canines i les implicacions que aquestes tenen en els diversos sectors d'activitats, com la ramaderia, l'esport, la caça, la sanitat, el lleure o la seguretat pública, i sent conscients de la necessitat de garantir el desenvolupament correcte d'aquesta activitat, és necessari establir un marc normatiu uniforme comú a totes les races canines, d'acord amb els criteris inspiradors que conté la normativa comunitària esmentada que, garantint-ne la preservació ade-

quada, permeti la concurrència lliure de les associacions i les organitzacions de criadors en la gestió i l'administració dels llibres genealògics dels animals, així com els caràcters específics de cada raça.

Aquesta disposició es dicta a l'empara de l'habilitació que conté l'article 149.1.13a de la Constitució, que atribueix a l'Estat competència exclusiva en matèria de bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica.

En la tramitació d'aquest Reial decret han estat consultades les entitats representatives del sector i les comunitats autònomes.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 25 de maig de 2001,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

Aquest Reial decret estableix la normativa relativa a les organitzacions o les associacions de criadors de gossos de raça pura que portin o creïn llibres o registres genealògics i, en particular, als requisits que han de complir per al seu reconeixement oficial i els criteris d'inscripció dels gossos de raça pura en els llibres genealògics corresponents.

Article 2. *Definicions.*

1. Gos de raça pura: qualsevol animal de l'espècie canina, que estigui inscrit o es pugui inscriure en un llibre genealògic, els pares i els avis del qual estiguin registrats com a gossos d'aquesta mateixa raça pura en un llibre genealògic d'una organització o associació reconeguda oficialment i que manifestin el mateix prototip racial, el mateix comportament i les mateixes aptituds, i unes característiques ètniques similars, transmissibles a la seva descendència, tant de races canines espanyoles com de races integrades.

2. Races canines espanyoles: les races pures originàries d'Espanya, amb prototip i aptituds definides, lligades tradicionalment a la ramaderia per les seves activitats de pasturatge i maneig del bestiar, la guarda, la caça, la companyia i altres utilitats que figuren a l'annex d'aquest Reial decret.

3. Races integrades a Espanya: les que, sense ser autòctones, estan presents en aquest país, reconegudes com a races pures als seus països d'origen i els exemplars de les quals estan o poden estar inscrits en un llibre genealògic d'Espanya, tenint en compte, si s'escau, els criteris internacionals en la matèria.

4. Llibre genealògic: registre, fitxer o sistema informàtic on s'inscriuen els gossos de raça pura, fent menció dels seus ascendents i descendents i gestionat per organitzacions reconegudes oficialment a aquests efectes.

5. Criador: aquell que cria gossos de raça pura amb l'objectiu de la reproducció i que és el propietari de la mare de tots els cadells que es volen inscriure en el moment de la declaració de la cadellada.

Article 3. *Competència.*

1. Correspon al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació el reconeixement de les organitzacions o les associacions que declari en els seus estatuts el seu àmbit nacional, que integrin almenys el trenta-cinc per cent del total del cens nacional caní de races pures i que estiguin distribuïdes almenys en deu comunitats autònomes.

2. Correspon a les comunitats autònomes on radiqui la seu social de les organitzacions o les associacions corresponents el seu reconeixement oficial, en els casos que no preveu l'apartat anterior.

Això no obstant, si es tracta de races canines espanyoles, el reconeixement oficial de les organitzacions o les associacions que portin o creïn llibres o registres genealògics correspon a l'òrgan competent de la comunitat autònoma on radiqui l'origen de la raça, per a la qual cosa s'han de tenir en compte els aspectes tècnics, socioculturals i històrics que es presentin documentalment per efectuar el reconeixement esmentat.

En el cas que aquest origen sigui compartit per diverses comunitats autònomes, el reconeixement correspon a la que reuneixi un nombre més alt d'exemplars censats.

3. El reconeixement oficial de les organitzacions o les associacions que preveuen els apartats anteriors, l'efectua l'autoritat competent a sol·licitud d'aquestes i després d'acreditar el compliment dels requisits que conté l'article 4 d'aquest Reial decret.

4. L'autoritat competent designa inspectors de raça que han de verificar el compliment adequat del que disposa aquest Reial decret i pot declarar extingit aquest reconeixement si com a conseqüència de les inspeccions o els controls efectuats es comprova l'incompliment dels requisits establerts.

5. Per a la coordinació adequada de les activitats inherents als llibres genealògics i als efectes de la possible aportació espanyola als criteris internacionals sobre reconeixement de races en altres països, el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha de promoure la constitució d'una federació d'àmbit nacional d'organitzacions o associacions de criadors de gossos de raça.

Article 4. *Requisits per al reconeixement oficial de les organitzacions o les associacions de criadors de gossos de raça pura.*

Les organitzacions o les associacions que portin llibres genealògics o registres canins han de:

a) Tenir personalitat jurídica de conformitat amb la normativa en vigor a Espanya.

b) Disposar de la infraestructura suficient, tant en mitjans materials com personals, propis o contractats, per a l'exercici de les seves funcions, i en concret:

1r Comptar amb l'assessorament científic d'alguna entitat o de personal veterinari especialitzat en genètica i zootècnica per orientar els programes de conservació o millora.

2n Disposar d'un procediment per a la declaració del cobriment, certificat de naixement de la cadellada, sol·licitud d'inscripció dels animals i confirmacions en les diferents races per a la reproducció.

3r Disposar de mitjans per al control de parentiu i identificació.

4t Tenir el material informàtic i estadístic adequat.

5è Publicar butlletins informatius i, si s'escau, revistes o altres publicacions.

6è Fons econòmics per portar a terme totes les activitats corresponents a l'administració dels llibres genealògics.

c) Disposar de capacitat per exercir els controls necessaris per al registre de genealogies. Per a això han de tenir previst un sistema de control de veracitat de les dades que comuniquen els criadors.

En cas de dubtes sobre la veracitat dels documents és preceptiva la realització de proves de filiació per garantir la compatibilitat de la cadellada amb els seus progenitors. Els controls de filiació han de ser efectuats per marcadors genètics (ADN), seguint els criteris reconeguts internacionalment.

d) Haver fixat els principis relatius al sistema per facilitar les dades que permetin portar a terme una avaluació dels gossos amb vista a la millora, la selecció i la conservació de la raça.

e) Figurar a l'estatut de l'organització o l'associació que ni els criadors membres, ni els criadors que sol·licitin l'ingrés com a membres i que compleixin els requisits que estableixen els estatuts poden rebre un tracte discriminatori ni per ingressar ni en el seu funcionament.

f) Estar integrades fonamentalment per socis que siguin criadors i disposar, així mateix, d'una relació actualitzada de criadors on han de figurar el nombre total i les característiques dels animals de cada un.

g) Subscriure el compromís d'informar anualment les autoritats competents corresponents de l'eficàcia del funcionament dels llibres genealògics, aportar-hi les dades corresponents i el nivell de compliment dels programes de millora.

h) Establir les característiques necessàries per a la confirmació de races espanyoles com a nivell selectiu mínim per assolir l'aptitud de reproductors.

i) Emprendre la formació de jutges qualificadors i confirmadors per a les diferents races.

j) Portar a terme les activitats pertinents per a la selecció dels exemplars i organitzar exposicions i proves de feina o utilitat, en funció de les aptituds de cada raça, en particular les de caràcter ramader.

k) No tenir ànim de lucre i que entre les seves finalitats figuri la conservació, la millora i el foment de les races canines.

l) Combatre les actituds agressives i perilloses dels exemplars canins, rebutjant la participació en les exposicions canines i admetent per a la reproducció només els animals que hagin superat les proves de socialització corresponents a la seva raça, d'acord amb el que disposa l'article 12 de la Llei 50/1999, de 23 de desembre, sobre règim jurídic de la tinença d'animals potencialment perillosos.

Article 5. *Criteris d'inscripció.*

1. Per a la inscripció de gossos en un llibre genealògic on no figurin els seus antecessors, el propietari ha d'acreditar documentalment la inscripció d'aquests antecessors en un llibre genealògic d'una organització o associació espanyola reconeguda oficialment per a l'administració de llibres genealògics, o estrangera, cas en què cal atènyer-se als criteris establerts al país de què es tracti o, si no, als reconeguts internacionalment.

Aquesta documentació ha de ser expedida per l'associació que tingui el registre dels antecessors esmentats.

2. Els gossos inscrits originàriament en un llibre genealògic oficial d'Espanya no es poden inscriure en altres llibres genealògics espanyols, als efectes d'aquest article, tret que els seus propietaris hagin presentat l'acreditació corresponent d'haver-ne sol·licitat la baixa al registre de procedència.

Article 6. *Registre general.*

Al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació es constitueix un Registre general d'organitzacions o associacions de criadors de gossos de races pures, on s'han d'incloure totes les que hagin obtingut el reconeixement oficial d'acord amb el que regula aquest Reial decret i s'hi han de fer les anotacions que els afectin, inclosa, si s'escau, l'extinció.

Les comunitats autònomes, en l'àmbit de la seva competència, abans del 31 de desembre de cada any, han de comunicar al Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació les resolucions de concessió i extinció del reconeixement de les organitzacions i associacions, així com qualssevol altres dades que aquestes subministrin, per practicar les anotacions i modificacions corresponents.

Article 7. *Divisió dels llibres genealògics.*

1. Els llibres genealògics dels gossos de raça pura estan constituïts, almenys, per la secció principal i la secció annexa.

A la secció principal es poden inscriure els gossos de raça pura.

A la secció annexa es poden inscriure els gossos que no tenen totalment o parcialment documentació genealògica que n'acrediti l'ascendència, però que per les seves característiques ètniques poden contribuir a la millora de la raça.

Els llibres genealògics també poden tenir un registre de mèrits, on s'han d'inscriure els exemplars que, estant inscrits en la secció principal del llibre, hagin superat les proves d'aptitud establertes amb aquesta finalitat per a cada raça i hagin demostrat unes qualitats excepcionals.

2. Perquè els gossos de raça pura puguin ser inscrits en la secció principal:

a) Han de provenir de pares i avis que estiguin inscrits en un llibre genealògic.

b) Han d'haver estat identificats després del naixement, amb la verificació prèvia del compliment dels requisits que conté aquest Reial decret.

c) Han d'haver estat declarats el cobriment i el naixement de la cadellada en impresos signats pels propietaris dels animals detallant el nombre total de cadells nascuts.

d) Han de complir l'estàndard racial i els requisits mínims de la raça d'acord amb el que preveu aquest Reial decret.

3. Perquè els gossos de raça puguin ser inscrits en la secció annexa:

a) S'han d'ajustar a l'estàndard de la raça.

b) Han de ser identificats després del naixement, d'acord amb els requisits que preveu aquest Reial decret.

c) Han de tenir les característiques mínimes de conformitat amb els requisits que preveu aquest Reial decret.

4. Els gossos de races canines espanyoles han de ser sotmesos a un procés de confirmació de raça, efectuat per personal expert en cada raça, nomenat per les organitzacions o les associacions de criadors reconegudes als efectes que preveu aquest Reial decret, per tal de comprovar-ne l'aptitud per a la cria i l'absència de defectes zootècnics de caràcter transmissible.

Es preceptiu un resultat positiu en la confirmació de raça, per capacitar els exemplars amb finalitats reproductives i poder incloure la seva futura descendència al llibre genealògic d'aquesta raça.

Disposició adicional primera. *Cens nacional caní de races pures.*

Les organitzacions o les associacions de criadors de races pures, oficialment reconegudes, que portin o creïn llibres genealògics han de facilitar la informació que s'hi recull que els sol·liciti el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació o les comunitats autònomes, en l'exercici de les seves competències respectives.

Així mateix, totes les organitzacions o les associacions actualment existents han de comunicar a la Direcció General de Ramaderia, en el termini de tres mesos, des de la data de publicació d'aquest Reial decret, la informació relativa al cens de gossos vius inscrits en els seus registres. Tant aquestes com aquelles altres que es puguin crear han d'actualitzar i comunicar la informació esmentada amb caràcter anual.

Disposició adicional segona. *Proves d'aptitud.*

Les organitzacions o les associacions que, degudament autoritzades, portin a terme proves d'aptitud per

a determinades races, poden gestionar un registre dels gossos que hi participen amb els seus resultats i el contingut que considerin adequat, i poden incorporar a la fitxa de l'animal les dades genealògiques corresponents, si així ho decideixen, que figurin en un llibre genealògic reconegut oficialment, d'acord amb el que disposa aquest Reial decret.

Disposició addicional tercera. *Races en perill d'extinció.*

L'autoritat competent ha d'elaborar plans específics de recuperació per a les races canines espanyoles que estiguin o puguin ser considerades en perill d'extinció.

Disposició transitòria única. *Adaptació de les organitzacions i associacions existents.*

Les organitzacions o les associacions que, a l'entrada en vigor d'aquest Reial decret, portin llibres genealògics de gossos han d'aportar, en el termini de sis mesos, la documentació pertinent per al seu reconeixement i registre, d'acord amb el que aquest preveu.

En el cas que les entitats esmentades no compleixin aquests requisits en el termini assenyalat, s'ha de determinar l'extinció de l'autorització, amb la tramitació prèvia del procediment administratiu corresponent.

Disposició final primera. *Normativa aplicable.*

El reconeixement de les organitzacions o les associacions de criadors s'ha de dur a terme d'acord amb el que preveu la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i, respecte de les que respon reconèixer a l'Administració General de l'Estat, el Reial decret 1778/1994, de 5 d'agost, pel qual s'adeqüen a la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, les normes reguladores dels procediments d'atorgament, modificació i extinció d'autoritzacions.

Disposició final segona. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara de la competència estatal sobre bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica a la qual es refereix l'article 149.1.13a de la Constitució.

Disposició final tercera. *Facultat de desplegament.*

Es faculta el ministre d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en l'àmbit de les seves competències, per dictar les disposicions i adoptar les mesures necessàries per al desplegament del que disposa aquest Reial decret, i en particular per a la modificació i la inclusió a l'annex de noves races canines, amb l'informe previ del Comitè de Races de Bestiar d'Espanya, que estableix el Reial decret 1682/1997, de 7 de novembre, pel qual s'actualitza el Catàleg oficial de races de bestiar d'Espanya.

Madrid, 25 de maig de 2001.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'Agricultura, Pesca
i Alimentació,

MIGUEL ARIAS CAÑETE

ANNEX

RACES CANINES ESPANYOLES

Les races canines espanyoles amb els seus prototips racials són les que figuren a continuació:

Ca de bestiar (gos de pastor mallorquí).
Gos d'atura català (gos de pastor català).
Ca de bou (gos de presa mallorquí).
Mastí espanyol.
Mastí dels Pirineus.
Coniller canari.
Ca eivissenc (coniller).
Rastrejador espanyol.
Perdiguer de Burgos.
Gos d'aigua espanyol.
Llebrer espanyol.
Presa canari.
Gos majorero.
Euskal artzain txakurra (gos de pastor basc).
Coniller andalús.

Gos de pastor mallorquí (ca de bestiar)

I. Aspecte general i caràcter

a) Descripció en conjunt de les característiques somàtiques: gos de perfil subconvex, de talla gran —sense ser exagerada—, de pes mitjà —al voltant de 40 kg—, totalment negre o negre amb taca blanca al pit, ben proporcionat, rústic, fort, musculós, robust i àgil, amb pèl llarg o curt —curt és més freqüent—, crea subraça el primer.

b) Altura a la creu: compresa entre els 66 i els 73 cm els mascles, de 62 a 68 cm les femelles. Si bé s'admeten exemplars amb altures d'un centímetre més o menys respecte als límits assenyalats, en aquest cas se'ls ha de restar puntuació.

c) Formació: d'estructura mediolínia; en les femelles s'accepta un diàmetre longitudinal de fins a un 3 per 100 més gran que la seva altura a la creu.

d) Tipus: subhipermètric. Mediolíni subconvex.

e) Característiques temperamentals i funció: gos de pasturatge, guarda i defensa, de gran noblesa, de només un amo que accepta amb dificultat les sol·licitacions d'estranyers. Intel·ligent, dòcil, afectuós, extremadament tímid i reservat de jove, el seu sentimentalisme arriba a límits insospitats. Fidel al seu amo fins a la mort. Si indaguem en la seva mirada ens fa la sensació que pensa. És valent i busca-raons.

II. Cap

a) Descripció en conjunt: de perfil lleugerament triangular, vist dorsalment, és més ample en la part superior que en la inferior. Massís, però no enganxat. Suro ampli per allotjar-hi una bona intel·ligència. Ben modelat i proporcionat al cos, ha de ser més aviat gran, però mai del tipus molosoide. La línia supranasal és paral·lela a la línia cranial. Eixos craniofacials lleument divergents. Longitud de la cara igual a la longitud del crani. La longitud del cap ha de ser igual a la longitud del coll.

b) Crani: perfil subconvex. L'amplada del cap presa entre els temporals ha de ser lleugerament superior (aproximadament en un 1,2 per 100) a la longitud existent entre la línia supraorbitària i la cresta occipital. Es pot apreciar un lleuger solc al primer terç de la línia mitjana frontal. Cresta occipital marcada.

c) Depressió frontonasal: marcada, no brusca, en declivi suau.

d) Cara: ampla, més aviat forta, no ha de ser en punta, però sí que se n'ha d'accentuar l'altura i l'amplada

a mesura que s'apropa a les òrbites. En la varietat ca cabrer és més punxeguda. El perfil dorsal és subconvex. El perfil de les branques del maxil·lar inferior és recte.

e) Trufa: humida, fresca, negra, gran, amb orificis nasals amplis, sense partir-se. Despunta notablement si té marques de carn o més clares.

f) Llavis: de color negre. El superior no deixa veure l'inferior quan la boca és tancada; la comissura labial és poc notòria i passen desapercebuts perquè estan ben proporcionats al cap.

g) Dents: molt blanques, ben desenvolupades i ben col·locades, tancant en tisor; les incisives extremes superiors fan verdadera presa amb les canines inferiors. Les molars, desenvolupades.

h) Ulls: de mida més aviat petita, lleugerament ametllats, no són prominents ni tampoc enfonsats a les òrbites, no gaire separats l'un de l'altre, centrats, lleugerament oblics, vivaços. Color comprès entre el de la mel del romaní (una mica clar) i el de mel de garrofa (foscos). D'expressió enigmàtica, amb mirada intel·ligent i trista alhora, en què es denota fins i tot desconfiança.

i) Pàrpelles: fines, negres i obliqües, ben enganxades a l'ull.

j) Orelles: partides, de dimensions reduïdes en relació amb el cap, triangulars; la punta arriba al lacrimal de l'ull del costat corresponent, és a dir, aproximadament igual a la longitud del crani; sense amputar, una mica gruixudes, d'inserció alta, a la punta se separen lleugerament del crani, amb un plec longitudinal i un altre de transversal al voltant del primer terç.

Posició de les orelles: normalment plegades i caigudes, una mica separades de la cara. Tirades cap enrere, en estat de repòs; s'aixequen pel plec transversal i se separen de la cara més del que és habitual, en estat d'atenció.

k) Paladar: de color negre.

III. Coll

Massís, musculós, fort i proporcionat al cap i al cos. Gruixut, amb molt escassa papada, cilíndric, el diàmetre s'accentua més a la base.

La pell és dura i elàstica, ni fina, ni gruixuda, ben enganxada al coll a la part superior i als laterals, una mica més desenganxada a la part inferior.

IV. Tronc

a) Vista de conjunt: cos robust, molt ben proporcionat, que fa impressió alhora de fortalesa i agilitat.

b) Creu: marcada i com a mínim a la mateixa altura que la part superior de la gropa, amb la zona entre escàpules àmplia i forta.

c) Pit i tòrax: ampli i alt, arriba com a màxim a l'altura del colze; d'una amplada aproximadament igual a la longitud del coll; bastant profund, no prominent, amb l'èsternum lleugerament pronunciat.

El perímetre toràcic és aproximadament d'uns centímetres més que la seva altura a la creu, en els mascles adults, mesurat tocant-la per darrere dels colzes. Costelles arquejades. (No planes ni en forma de barril).

d) Esquena: obliqua i forta.

e) Línia dorsolumbar: recta, horitzontal, mai ensellada. Llom ample i potent.

f) Ventre i flancs: mitjanament voluminosos i lleugerament recollit, mai aganguilat, ni tampoc abaixat que es confongui amb la continuació del pit. Una mica estil·litzat, ha de fer la impressió d'agilitat.

g) Gropa: mitjana, lleugerament arrodonida, ampla, potent i musculosa, mai prominent ni caiguda. La part superior ha d'estar a la mateixa altura que la creu. L'amplada interilíaca ha de ser igual a la longitud iliacoisquiàtrica.

V. Cua

a) Descripció general: d'inserció horitzontal i secció circular, més aviat gruixuda al naixement. A uns 8 cm de la base s'aplana lleugerament en el perfil inferior, en uns 10 cm de la seva longitud, i continua després la secció circular decreixent fins a l'extrem. Sense amputar. D'una longitud que ha d'arribar com a mínim a la sofraja, sense arribar mai a tocar el terra. Sense plomall o serrell, encara que s'autoritza, si aquest és lleuger, als exemplars d'edat avançada. En la subraça de pèl llarg ha de tenir el serrell abundant i llarg.

b) Port de la cua: en repòs naturalment caiguda o lleugerament corbada cap enfora, tocant lleument les sofrages, es considera defecte greu si la punta arriba a tocar el terra. Ondulant i aixecada més de l'horitzontal en forma de falç, sense enroscar-la, quan està en acció.

VI. Membres anteriors

a) Vista de conjunt: membres forts. Aploms correctes vistos de cara i de perfil, paral·lels entre si. Perpendiculars al terra, colzes sense desviacions, travadors a terra, colzes sense desviacions, travadors o metacarpus curts i lleugerament inclinats. Braç de la mateixa longitud que l'esquena. Fort avantbraç ben angulat perpendicular i amb colzes enganxats de tòrax.

b) Angle escapulohumeral = 115°.

c) Angle húmero-radial = 130°.

d) Canya: vertical, forta, llarga i dreta.

e) Peus: gairebé de llebre (una mica més curts i amples), amb dits semialts, semiarquejats, junts i amb el coixí plantar molt dur i negre. Sense membrana interdigital accentuada.

VII. Membres posteriors

a) Vista de conjunt: musculosos, forts; aploms correctes amb les sofrages poc pronunciades, d'angle molt obert. Amb relleus musculars atenuats i durs. L'altura de la sofraja és aproximadament una mica menor que el terç de la seva altura a la creu. Cuixa forta i musculosa; cama llarga i potent. Sofraja ben marcada.

b) Angle coxofemoral = 115° (igual que l'escapulohumeral).

c) Angle femorotibial = 130° (igual que l'húmero-radial).

d) Angle de la sofraja = 135°.

e) Peus: gairebé de llebre, aixafats, amb dits semiarquejats i junts. Coixí plantar dur i negre. Sense membrana interdigital accentuada. Pot néixer amb esperons o sense, en el primer cas s'han d'amputar.

f) Ungles: arquejades, dures i negres.

VIII. Marxa

La seva forma de caminar ha de ser ferma i elegant. El trot en bipedes diagonals, decantant lleugerament el terç posterior, respecte a l'anterior. El galop ha de ser franc, rústic, ràpid, amb les potes del darrere ben separades a la base amb el terra, col·locant-les per fora de les mans, com si anés fent salts. El pas preferit i el de feina és el galop.

IX. Pell

Elàstica, sense plecs, dura i de color gris clar.

X. Pèl

Curt i enganxat a la pell, la longitud oscil·la al voltant d'1,5 cm a 3 cm al llom, amb subpèl molt fi, d'espessor escassa i molt adherit a la pell.

En la subraça de pèl llarg pot ser lleugerament ondulat al llom, d'una longitud aproximada de més de 7 cm segons l'època de l'any, en què la més llarga correspon a l'hivern, amb subpèl ben distribuït i de poca espessor; el pèl augmenta la seva longitud normal al serrell de la cua, la punta de les orelles i la part posterior de les extremitats.

En les dues varietats ha de ser suau, dur i bastant fi.

XI. Capa

L'únic color admès és el negre, en les varietats d'atzabeja, ordinari i de color de pega. El blanc és admès només al pit, en forma de corbata fina sota el coll, les mans i els peus, i despunta per la seva visibilitat fàcil en unghes i puntes dels dits dels peus. El negre atzabeja ferm és el més apreciat, i es desmereix el negre ordinari i el de color de pega.

XII. Defectes

a) Greus:

Gossos que bavegen.

Orelles molt aixecades en repòs, molt grosses, molt separades de la cara o completament enganxades.

Cua enroscada.

Ventre molt recollit (aganguilat).

Taca blanca del pit de més d'1 dm².

Punta de la cua blanca.

Tots els dits d'un peu blancs.

Ullals tallats.

b) Eliminatoris: defectes de la raça que a més dels de tipus general desqualifiquen un exemplar en el ring.

Exemplars monòrquids, criptòrquids o gossos castrats.

Exemplars amb pragmatisme anterior o posterior de més de 3 mm.

Exemplars que no siguin de color negre o ho siguin i tinguin una mà o un peu blanc, o d'un altre color, o estiguin calçats sigui quin sigui el nombre de ptes. no tinguin tot el cos negre a excepció del pit, comptadíssims pèls al ventre, al prepuci o a la punta de la cua, amb taques que, sense desqualificar, despunten notablement; no despuntualitzen els pèls blancs que siguin conseqüència de mossegades, traumatismes o altres ferides similars, ni els pèls blancs de la cara propis de l'edat. Els dits no desqualifiquen, tret que l'animal en tingui més de sis, cas en què cada un despuntua notablement i desqualifica si n'hi ha un de sol blanc o d'un altre color a les mans.

Exemplars de menys de 30 kg en els mascles adults i de menys de 25 kg en les femelles. Exemplars de més de 50 kg en els mascles i de més de 45 kg en les femelles. O bé que fins i tot estant dins d'aquests límits esmentats estiguin molt prims, obesos visiblement o molt ensellats (hi ha tolerància en les femelles prenyades).

Exemplars de més de 74 cm a la creu en els mascles i de més de 70 cm a la creu en les femelles. Exemplars de menys de 66 cm en els mascles i de menys de 60 cm en les femelles.

Exemplars de més i de menys longitud del seu cos o una altura de la gropa superior en un 3 per 100 més gran que la seva altura a la creu.

Caps de mastí, molt amples i pesants, o de llebrer, llargs i estrets amb stop amb prou feines pronunciat o trufa rosada o blanca.

Exemplars amb orelles amputades, rígides en acció o gairebé rígides en repòs.

Colls amb doble papada, més gruixuts a prop del crani que a la base, més llargs d'un 10 per 100 que

la longitud que va de la punta de la trufa a la cresta de l'occipital.

Ulls de colors diferents l'un de l'altre; o que no siguin del color que vagi des del de la mel de romaní (una mica clar) al de la mel de garrofa (fosc), com ara els molt clars.

Cua molt gruixuda, o del mateix gruix a la base i a la punta excessivament llarga que toqui el terra, amputada, o que li falti uns 2 cm per arribar a la sofraja, que tingui serrell abundant (en la subraça de pèl curt), o no en tingui en la subraça de pèl llarg.

Mesuraments proporcionals:

Pes: 41 kg.

Alçada a la creu: 71 cm.

Alçada a la gropa: 71 cm.

Alçada al pit: 39 cm.

Diàmetre longitudinal: 71 cm.

Cap:

Longitud de la cara: 13 cm.

Longitud del crani: 13 cm.

Total de cap: 26 cm.

Longitud del coll: 26 cm.

Longitud de l'orella: 13 cm.

Longitud de la cua: 52 cm.

Alçada a la sofraja: 23 cm.

Longitud del pèl sobre el llom:

Subraça de pèl curt: 2 cm.

Subraça de pèl llarg: 7 cm.

Amplada del cap: 15 cm.

Perímetre toràcic: 81/83 cm.

Amplada de pit: 26 cm.

Perímetre del coll: 49 cm.

Nota: els testicles han d'estar ben desenvolupats i col·locats a l'escrot.

Gos d'atura català

I. Aparença i caràcter general

a) Descripció: un gos molt tranquil, actiu i intel·ligent, amb una expressió noble, de caràcter robust i agradable, realment dedicat al pastor i als ramats que se li encomanen, recelós dels estranys, cosa que el fa semblar insociable de vegades. És molt vigilant, molt resistent a la calor, al fred i a totes les inclemències atmosfèriques. Amb un àpat molt escàs n'hi ha prou perquè treballi en condicions extremes.

b) Mida: de 47 a 55 cm els gossos, de 45 a 53 cm les gosses.

c) Difusió: originari dels Pirineus catalans, s'ha propagat a totes les zones de pastors de Catalunya gràcies a la seva funció natural, la de cuidar ramats d'ovelles.

d) Proporcions: de proporcions mitjanes ben equilibrades, mida mitjana, amb un pèl preciós, lleugerament més llarg que alt, aproximadament en una proporció de 9 a 8.

e) Ús: és en la conducció de ramats d'ovelles que es manifesta en si mateixa la verdadera essència d'aquesta raça, perquè no únicament obeeix ell al pastor, sinó que en molts casos demostra ell mateix la seva iniciativa dirigint el ramat amb una facilitat meravellosa, impedita a qualsevol animal que se separi dels altres. A causa de la seva gran bravura i valor, també pot ser utilitzat per a missions de guarda. Per la seva mida, el seu pèl preciós, la seva intel·ligència i la seva gran lleialtat als seus amos, també pot ser un company excel·lent.

II. Cap

a) Aparència general: cap fort, lleugerament convex i ampli a la base, sense pesadesa, ben proporcionat respecte a la resta del cos. La proporció crani-morro és de 4 a 3.

b) Crani: lleugerament més llarg que ample, amb un solc clarament marcat al primer terç, que es fa més pla i es manté així fins a l'occipuci, on es forma una cresta. Os occipital pronunciat. El perfil superior del crani té una lleugera forma de volta i pot mostrar un espai curt menys pronunciat cap a la meitat. El si frontal ben desenvolupat, tant en longitud com en amplada. La cresta supercilial ben marcada.

c) Depressió frontonasal: ben visible però no gaire pronunciada.

d) Morro: recte, bastant curt, de la forma d'un tronc de piràmide, amb contorn arrodonit.

e) Nas: recte, proporcionat respecte al cap, ha de ser negre.

f) Llavis: bastant forts, curts, gairebé rectes, amb el llavi inferior no penjant, fortament acolorits de negre; el paladar també és negre.

g) Dents: fortes, de bona mida, blanques i fermes. Mossegada en tisora. Els ullals despuntats s'admeten en els gossos de treball.

h) Ulls: àmpliament oberts, expressius, mirada alerta i intel·ligent, rodons, de color ambre fosc, amb parpelles de contorn negre.

i) Orelles: situades dretes, triangulars, fines, punxegudes. Cartílag d'inserció tou i no gruixut. Orelles penjants, situades a prop del cap. Relació entre amplada d'orella i longitud d'orelles = 8 a 10. Cobertes amb pèl llarg que finalitza en blens de pèl mòbils. Per als gossos de treball s'accepten orelles retallades.

j) Coll: vigorós, sòlid, musculós, bastant curt, però amb unes proporcions que permeten una bona mobilitat, ben unit als quarts de davant.

III. Cos

a) Aparència: lleugerament allargat, fort, musculós, no fa impressió de potència i agilitat.

b) Creu: ben visible.

c) Esquena: eminentment recta, no arquejada, la gropa lleugerament elevada, encara que, en qualsevol cas, està arran o lleugerament per sota de les espatlles. La diferència a primera vista sembla favorable per a la gropa a causa de la quantitat de pèl que té la capa interior i exterior.

d) Gropa: robusta, musculosa, lleugerament inclinada.

e) Pit: ample, ben desenvolupat, arriba al nivell del colze. Costelles corbades, no planes, que permeten una bona capacitat toràcica per treballar.

f) Ventre i illades: ventre lleugerament recollit, amb illades curtes però fortes i ben marcades.

g) Cua: situada bastant baixa, pot ser llarga, fins més enllà de la sofraja, o curta, de menys de 10 cm. També hi ha exemplars sense cua, i, per a gossos de treball, està permès tallar-los la cua. Quan el gos està en repòs la cua penja. Forma un ganxo a la part més baixa. També és acceptable la cua en sabre. Actuant, s'eleva vivament, però no s'enrotlla sobre el dors. Està coberta abundantment amb pèl lleugerament arriusat.

IV. Quarts davanters

a) Aparència general: forts, rígids, rectes, verticals, i paral·lels, vistos de cara o de perfil.

b) Proporcions: la distància colze-creu és gairebé igual a la de colze a terra.

c) Espatlla: musculosa, forta, lleugerament obliqua.

d) Braç: fort, musculós amb colzes paral·lels, ni girats cap enfora ni cap endins, propers al cos.

e) Angle escapular-humeral: d'uns 110°.

f) Avantbraç: vertical, fort, adequat per treballar.

g) Angle humeral-radial: d'uns 135°.

h) Carpial i metacarpial: seguint la mateixa vertical que l'avantbraç, bastant curts.

i) Peus: ovals, coixins plantars negres i durs, membranes interdigitals pulcres i ben cobertes de pèl, ungles negres i fortes.

V. Quarts posteriors

a) Aparència: forts, musculosos, verticals, fan impressió de potència i agilitat.

b) Cuixes: llargues, amples i musculoses, amb ossos forts.

c) Angle coxal-femoral: d'uns 115°.

d) Cames: ossos i músculs forts.

e) Angle femoral-tibial: d'uns 120°.

f) Sofrages: han d'estar ben baixes, paral·leles i verticals.

g) Angle de sofraja: uns 140°.

h) Metatarsial: bastant curt, fort i vertical.

i) Peus: idèntics als peus davanters, però amb dobles esperons situats cap avall. Aquests esperons estan units conjuntament i units al primer dit del peu per una membrana.

j) Pas/caminar: flexible, típic dels gossos pastors. Galop només aconseguit en espais molt curts; però en el cercle, el pas típic és un trot curt, amb el pas peculiar de tots els gossos amb esperons.

VI. Pell

Bastant gruixuda, enganxada i ferma a tot el llarg del cos i el cap. Ben pigmentada.

VII. Pelatge

Llarg, llis, o molt lleugerament arriusat, accidentat amb abundant pèl intern sobre tot el terç posterior del cos. Al cap advertim una barba, bigotis, un ble i celles que no afecten la visió. La cua ben coberta de pèl, així com totes les extremitats. S'ha de destacar que durant la muda s'observa un fenomen típic: la muda té lloc en dues etapes. En primer lloc afecta el pelatge de la part davantera, i fa la impressió de dues meitats en el gos, amb dos pelatges diferents; després es produeix la muda de la part posterior del gos i tot torna a ser uniforme.

VIII. Colors

Vist a distància el gos sembla que sigui unicolor i pot tenir parts més clares a les extremitats. Vist de prop, destaca que el color procedeix de la barreja de pèls de tons diferents: bru, castany, més o menys vermellós, gris, blanc i negre. Els colors bàsics que deriven d'aquesta barreja són: bru, en els seus tons clars, mitjans i foscos, gris compost de blanc, gris i negre, amb matisos que van del gris platejat al gris fosc. Si domina el negre i es combina simplement amb blanc dona un negre que sembla fred. També hi ha gossos amb una mescla de negre, bru i marró vermellós, que poden dominar en una o diverses parts, i fan la impressió d'espècimens negre i cafè. No s'admeten taques blanques o negres. De vegades, alguns pèls blancs, en forma d'estrella sobre el pit, són tolerats, o a la part superior dels dits, però, en aquest cas, de tota manera, això no ha d'anar acompanyat d'ungles blanques.

IX. Defectes

a) Defectes importants: cap llis o sense solc; orelles en forma cònica o mal situades; cartílag d'inserció gruixut, llarg o sobresortint; ulls clars; falta de dues premolars, lleuger prognatisme; esquena arquejada; potes o peus cap endins o cap enfora; uncles una mica blanques; absència d'os als esperons o esperó únic.

b) Defectes eliminadors: absència de pigmentació als llavis, el nas, les parpelles i el paladar; nas marró; ulls blaus; taques blanques; falta de més de dues premolars o unes altres dues dents qualssevol; cua enrotllada per sobre del llom; més de 3 cm per sobre o per sota dels límits de la mida; cap com el d'un pastor dels Pirineus o un Briard; prognatisme superior o inferior.

Nota: els mascles tenen els testicles d'aparença normal a la part inferior de l'interior de l'escrot.

Gos mallorquí (ca de bou)

I. Aspecte general

Raça típicament molosoide, lleugerament allargat, fort i poderós. D'alçada mitjana, amb marcada diferenciació sexual al volum cranial, superior en el mascle que en la femella.

a) Temperament/caràcter: de caràcter tranquil, que demostra al seu torn valentia i coratge, és sociable al tracte humà i fidel i agraït al seu amo. En les tasques de guarda i defensa, actua com a insuperable guardià. En repòs es mostra confiat i segur de si mateix; quan està alerta, la seva mirada és penetrant.

b) Utilització: guarda, defensa i companyia.

II. Cap

a) Regió cranial: cap fort, massís; amb crani gran, ample, tendent al quadrat, de perímetre més gran que la talla a la creu, essencialment els mascles. Front ample i pla, amb solc frontal ben marcat; de cara, la forma del crani no deixa veure l'occipital. La línia superior del crani i la supranasal són gairebé paraleles, amb una lleugera convergència.

b) Stop: de perfil, ben marcat i sobresortint. De cara, perceptible únicament pels arcs superciliars que delimiten un clar solc frontal.

c) Regió facial: músculs maxil·lars molt forts i prominents, desenvolupats fins al nivell mitjà dels ulls, i encara que té algunes arrugues a les cares laterals dels masseters, es pot dir que, en general, la pell del cap no presenta arrugues.

d) Trufa: negra i ampla. Entre les fosses nasals el filtre ben definit.

e) Morro: neix a partir de l'angle intern dels ulls, ample i cònic, i de perfil recorda un con truncat de base ampla; amb línia supranasal recta i lleugerament ascendent. La longitud del morro ha d'estar en relació 1/3 respecte del cap.

f) Llavis: els llavis superiors se superposen als inferiors fins a la meitat del morro, on apareix la comissura labial. El superior és més aviat recollit, mentre que l'inferior es replega al centre, i no es remarquen els llavis quan la boca és tancada. Cavitat bucal amb estries marcades i vores de les genives negres, la resta de la cavitat bucal vermella.

g) Maxil·lars/dents: maxil·lars potents amb incisives ben alineades, canines una mica separades, dentadura completa blanca i forta amb mossegada prògnata; sense ser excessiu aquest prognatisme inferior, ha de ser d'un centímetre com a màxim. No s'han de veure mai les dents amb la boca tancada.

h) Ulls: grans, ovalats, amb obertura ampla, pronunciada i una mica obliqua, de color al més fosc possible en relació amb la capa, sense deixar veure la conjuntiva; vistos frontalment no deixen veure el blanc; situats baixos i molt separats entre si.

i) Orelles: d'implantació alta i lateral, més aviat petites i tirades cap enrere i corbades, mostren el pavelló auditiu; del tipus anomenat en rosa. En repòs l'extrem de l'orella és al nivell dels ulls.

j) Coll: fort, gruixut i proporcionat, al naixement té una amplada similar al diàmetre del cap; ben enllaçat amb la creu. La pell una mica solta, i està permesa una papada fina.

III. Cos

a) Ronyons i flancs: curts, relativament estrets i formant un arc pronunciat fins a la gropa.

b) Gropa: aproximadament d'1 a 2 cm més alta que la creu, inclinada en uns 30° de l'horitzontal, una mica més estreta que el tòrax.

c) Tòrax: costellam una mica cilíndric, profund fins a l'altura dels colzes, ample a l'altura de la creu, a causa de la separació dels omòplats.

d) Perfil inferior: pit paral·lel al terra, ventre suaument ascendent i recollit, mai allargat.

e) Cua: implantada baixa, gruixuda a l'arrel, s'aprima fins a l'extrem que assoleix la sofraja, i acabada en punta; durant el repòs cau de forma natural, mentre que en acció s'arqueja lleugerament i queda disposada al nivell de la línia dorsal.

IV. Membres anteriors

a) Espatlles: moderadament curtes, lleugerament obliqües i poc prominents.

b) Braços: rectes, aplomats i separats entre si.

c) Avantbraços: ben musculats, rectes i d'ossada gruixuda.

d) Colzes: separats a causa de l'amplitud del pit, però mai oberts.

e) Peus anteriors: forts, amb dits gruixuts, ben units i lleugerament rodons; coixins lleugerament pigmentats.

V. Membres posteriors

Musculats, més llargs que els anteriors.

a) Sofrages: curtes, rectes i fortes.

b) Cuixes: llargues; articulacions naturals.

c) Esperons: no desitjables.

d) Peus posteriors: forts, amb dits gruixuts més llargs que els dels peus anteriors, que presenten en conjunt forma ovalada; coixins preferiblement pigmentats.

e) Moviment: la marxa típica de la raça és el trot.

VI. Pell

Més aviat gruixuda, ben enganxada al cos, excepte al coll, que pot formar una lleugera papada.

VII. Pelatge

Curt i aspre al tacte.

VIII. Color

Tigrat, lleonat i negre, desitjables per aquest ordre. Per als tigrats són preferibles els tons foscos; en els lleonats els colors intensos. S'admeten taques blanques en peus anteriors, pit i morro, fins a un màxim total d'un 30 per 100. També s'admet la màscara negra.

IX. Mida

Altura a la creu: mascles de 55 a 58 cm.
Femelles de 52 a 55 cm.

X. Pes

En els mascles osciïlla de 35 a 38 kg.
En les femelles, de 30 a 34 kg.
Mesures orientatives en un gos estàndard:

Pes: 36 kg.
Altura a la gropa: 58 cm.
Altura a la creu: 56 cm.
Perímetre toràctic: 78 cm.
Circumferència del cap: 59,5 cm.
Distància de l'occipital al naixement de la cua: 73 cm.
Distància de l'occipital al morro: 22 cm.
Distància del morro a la depressió frontal: 8 cm.

XI. Faltes

Qualsevol desviació dels criteris esmentats abans es considera falta, i la gravetat d'aquesta falta es considera al grau de la desviació a l'estàndard.

a) Faltes greus:

Exemplars l'altura a la creu dels quals sigui superior a la gropa.

Prognatisme inferior que sigui superior a un centímetre.

Mossegada en tisora o pinça.

Falta de dues premolars.

Exemplars que no presentin orelles en rosa, o sigui, orelles enganxades i planes a la cara; i amb orelles dretes a la base, fins i tot les que són en rosa al terç final.

Cua tipus bulldog.

Qualsevol altra falta que per la seva gravetat s'aparti de l'estàndard.

b) Faltes eliminatòries:

Prognatisme superior.

Ulls clars i grocs.

Orelles o cua amputades.

Color blanc en més de 30 per 100 en parts del cos que no siguin peus anteriors, pit i morro.

Taques de qualsevol altra coloració.

Timidesa.

Nota: els mascles han de tenir els testicles d'aparença normal completament col·locats a l'escrot.

Mastí espanyol

I. Aspecte general

És un gos de talla gran, hiper mètric i mediolíni. Ben proporcionat, molt potent i musculat. Esquelet compacte. De cap gran i pèl semillarg.

a) Proporcions grans: llarg de cos superior a l'altura de la creu. Longitud del morro/longitud del crani + 4/6. Perímetre toràctic, mínim + altura a la creu més 1/3. Amplada de crani igual o superior a la seva longitud.

b) Comportament/caràcter: rústic, afectuós, mans i noble, és un gos de molta fermesa davant de les feristes i els estranys, especialment quan defensa finques o bestiar. El lladruc és ronc, greu i profund, de gran intensitat, i es percep a una distància considerable. Es tracta d'un gos molt intel·ligent, no desproveït de bellesa, la seva expressió manifesta ambdues qualitats.

En el seu comportament s'observa que és un gos segur de si mateix, que dosifica les seves forces perquè coneix la seva enorme potència. Se n'han de descartar per a la reproducció els exemplars excessivament tímids, covards i desequilibrats.

II. Cap

Gran, fort, i amb tronc piramidal de bases amples. El conjunt crani-cara, vist superiorment, ha de ser quadrat i uniforme, i sense una disminució gaire marcada entre la base de la cara i els temporals. Els eixos del crani i del morro, moderadament divergents. Depressió frontonasal: suau, poc accentuada.

a) Regió cranial: crani ample, fort, de perfil subconvex. L'amplada de crani és igual, o superior, a la longitud. Sins frontals accentuats. Cresta occipital marcada.

b) Regió facial: perfil recte. Vist dorsalment apareix moderadament rectangular i disminueix progressivament cap a la trufa, conservant una amplada ostensible. En cap cas punxeguda.

c) Trufa: negra, humida, gran i ampla.

d) Llavis: el superior ha de cobrir àmpliament l'inferior; l'inferior, amb mucoses despreses, forma comisura labial ben despresa. Les mucoses han de ser negres.

e) Dents: blanques, fortes i sanes. Ullals grans, afilats i formant bona presa. Molars fortes i potents. Incisives més aviat petites. Mossegada en tisora. Existeixen totes les premolars.

f) Ulls: petits en relació amb el crani, ametllats, preferiblement foscos, de color avellana, de mirada atenta, noble, dolça i intel·ligent, de gran severitat davant d'un estrany. Pàrpelles de pell gruixuda, pigmentades en negre. La parpella inferior deixa veure part de la conjuntiva.

g) Orelles: mitjanes i caigudes, de forma triangular, planes. Inserides per sobre de la línia dels ulls.

En repòs, caigudes i enganxades a les galtes, sense quedar gaire adossades al crani. En atenció, separades de la cara i parcialment alçades al seu terç superoposterior.

III. Coll

Tronc cònic, ample, fort, musculat, flexible. Pell gruixuda i desenganxada. Papada doble d'ampli desenvolupament.

IV. Cos

Rectangular, fort i robust, denota gran potència però flexible i àgil.

a) Línia superior: recta, horitzontal, fins i tot en moviment.

b) Creu: ben marcada.

c) Pit: ample, profund, musculat i poderós. La punta de l'estèrnum marcada. Costelles amb amplis espais intercostals i arrodonides, no planes. Llom llarg, ample i poderós, s'estreny a mesura que s'arriba a la illada.

d) Gropa: ampla i forta. La inclinació és d'uns quaranta-cinc graus amb relació dorsolumbar i a l'horitzontal del terra. Altura a la gropa igual a l'altura a la creu.

e) Línia inferior: ventre recollit molt moderadament: les illades, baixes, i els flancs, molt amplis.

f) Cua: de naixement molt gruixuda i inserció mitjana. Forta, flexible i poblada de pèl més llarg que a la resta del cos.

En repòs, és baixa, arriba completament fins a les sofrages, de vegades recolzada al seu quart final. Quan l'animal està en moviment o excitat, l'aixeca en forma de sabre, amb rosca al final, però mai doblegada en la seva totalitat, i no descansa sobre la gropa.

V. Extremitats anteriors

Perfectament aplomades. Rectes i paral·leles vistes de cara.

- a) Esquena: obliqua, molt musculada. Més llarga que l'avantbraç.
- b) Braç: fort, de longitud similar a l'escàpula.
- c) Colzes: ben enganxats al tòrax.
- d) Avantbraç: fort, d'os perpendicular. La seva longitud és el triple de la de la canya.
- e) Carp i metacarp: vist lateralment, poc inclinat. És pràcticament la continuació de l'avantbraç. Fort d'os i potent metacarp.
- f) Peus: de gat. Dits molt junts. Falanges fortes, altes i ben corbades. Ungles i coixí plantar robustos i durs. Membrana interdigital moderada i proveïda de pèl.

VI. Extremitats posteriors

Potents i musculades. Lateralment, adequades angulacions, amplis angles articulars. Aploms correctes, vistos de cara i de perfil.

- a) Cuixa: forta i musculosa.
- b) Sofraja: ben marcada, amb apreciació nítida de tendó, sense desviacions.
- c) Peus: de gat, lleugerament ovalats. Presència o no d'esperons que poden ser simples o dobles, i se n'admet l'amputació.
- d) Marxa: la marxa preferida és el trot, que ha de ser harmònic, poderós, sense tendència a la lateralitat. Sense ambladura.

VII. Pell

Elàstica, gruixuda, abundant i de color rosaci, amb pigmentacions més fosques. Totes les mucoses són negres.

VIII. Pèl

Espès, gruixut, semillarg, llis, repartit pel cos fins als espais interdigitals. Es distingeixen dos tipus de pèl: un, de cobertura sobre el dors, i un altre, de protecció sobre el costellam i els flancs.

Més curt als membres i més llarg i sedós a la cua.

IX. Color

Indeterminat, són més apreciats els colors uniformes: grocs, lleonats, vermells, negres, llobatós i cervatell.

Així mateix, apreciats els colors combinats: tigrats, cervatell i clapat.

X. Talla

No hi ha límits màxims de la talla, i són més apreciats, dins d'harmonioses proporcions, els exemplars de més alçada.

Límits mínims:

Mascles: 77 cm.

Femelles: 72 cm.

Aquestes alçades es vol que siguin superades àmpliament, i és convenient que els mascles depassin els 80 cm i les femelles, els 75 cm.

XI. Defectes

- a) Lleus: perfils de la cara bombats sense excés. Absència d'alguna premolar. Mossegada en pinça. Línia dorsolumbar feble, distorsionada i ondulant durant la marxa. Canyes i peus febles, no en excés. Timidesa no excessivament accentuada.
- b) Greus (exclouen de la classificació excel·lent): morros punteguts. Enognatisme moderat. Absència de

diverses premolars o de canines, si no és degut a traumatismes. Línia dorsolumbar ensellada. Altura a la gropa notablement superior a l'altura a la creu. Aploms incorrectes: febles o desviats. Braceig lateral durant la marxa. Sofrages de vaca durant la marxa o en estació.

Pèl ondulat, arriurat o excessivament llarg. Amputació d'orelles o cua. Entropi o ectropi excessiu. Caràcter desequilibrat, excessiva timidesa o exagerada agressivitat. Aspecte fràgil o limfàtic exagerat. Cua recolzada sobre la gropa.

c) Eliminatoris (no aptes en la confirmació): nas partit. Qualsevol grau de prognatisme. Enognatisme excessiu. Trufa o mucoses despigmentades o acompanyades d'ulls clars. Monorquidisme o criptorquidisme.

Mastí dels Pirineus

I. Aspecte general

És un gos de gran altura, hipermètric i mediolíni. Ben proporcionat, extremadament potent i musculat. Esquelet compacte. Malgrat la seva gran talla, no ha de ser maldestre ni limfàtic.

a) Proporcions importants: longitud del morro/ longitud de crani = 4/5. Alçada a la creu/perímetre toràcic = 7/10.

b) Comportament/caràcter: afectuós, mans i noble, particularment intel·ligent, és valent i fer alhora davant dels estranys. En les seves relacions amb altres gossos es mostra benèvol, coneixedor del seu poder singular. Arribat el cas, es revela habílissim en la lluita i denota les pautes de comportament adquirides després de segles de baralles contra el llop. El lladruc és greu i profund i l'expressió, desperta.

c) Utilització: defensor del bestiar contra les feristes i guardià d'hisendes i persones.

II. Cap

Gran, fort i moderadament llarg. Línies craniofacials molt moderadament divergents, amb tendència al paral·lisme.

El conjunt de crani i cara, vist superiorment, ha de ser allargat i uniforme, sense una diferenciació d'amplada gaire marcada entre la base de la cara i els temporals. Vist lateralment, ha de ser profund, no allopàt. Depressió frontonasal suau, poc accentuada però definida.

a) Crani: ample, fort, de perfil subconvex. L'amplada del crani és igual, o lleugerament superior, a la seva longitud. Cresta occipital marcada.

b) Regió facial: vist dorsalment apareix discretament triangular, ampla al naixement, i disminueix progressivament cap a la trufa, però sense resultar punxeguda. De perfil recte.

c) Llavis: el superior cobreix bé l'inferior, però sense flacciditat. L'inferior forma comissura labial marcada. Les mucoses han de ser negres.

d) Dents: blanques, fortes i sanes. Ullals grans, llargs, afilats i ben encreuats per a la presa. Molars molt dimensionades i potents. Incisives més aviat petites. Mossegada en tisora. Existeixen totes les premolars.

e) Ulls: petits, ametllats, de color d'avellana, preferiblement foscos. De mirada atenta, noble, simpàtica i intel·ligent, però pigmentats en negre i preferiblement adossats al globus ocular amb l'animal en atenció. És típica una tènue relaxació de la parpella inferior, que deixa veure una discreta porció de conjuntiva quan el gos està en repòs.

f) Orelles: mitjanes i caigudes, de forma triangular. Planes. Inserides per sobre de la línia dels ulls. En repòs, caigudes i adossades a les galtes. En atenció, netament separades de la cara i parcialment dretes al seu terç superoposterior. No han de ser amputades.

III. Coll

Tronc cònic, ample, fort i musculat, flexible. Pell gruixuda i una mica desenganxada. Papada doble ben definida, però no excessivament abundant.

IV. Cos

Rectangular, molt fort i robust; denota molta potència però flexible i àgil.

- a) Línia superior: recta, horitzontal, fins i tot en moviment.
- b) Creu: ben marcada.
- c) Dors: potent, musculat.
- d) Pit: ample, profund, musculat i poderós. La punta de l'estèrnum marcada. Costelles amb amplis espais intercostals i arrodonides, no planes. Llom llarg, ample i poderós, s'estreny a mesura que arriba a la illada.
- e) Gropa: ampla i forta. La seva inclinació és d'uns 45° amb relació a la línia dorsolumbar i a l'horitzontal al terra. L'altura a la creu és igual a l'altura a la gropa.
- f) Línia inferior: ventre moderadament recollit, les illades baixes i els flancs molt amplis.

V. Cua

De naixement i inserció mitjana. Forta, flexible i molt poblada de pèl decididament llarg i suau, formant un plomall vistós. En repòs, se situa més aviat baixa i arriba completament a les sofrages, i sempre es recolza al seu terç final. Quan l'animal està en moviment o excitat l'aixeca en forma de sabre, amb una rosca evident al final, però no es doblega mai totalment, ni descansa sobre la gropa.

VI. Extremitats anteriors

Perfectament aplomades. Rectes i paral·leles vistes de cara, s'hi perceben amb nitidesa músculs i tendons.

- a) Esquena: obliqua, molt musculosa. Més llarga que l'avantbraç.
- b) Braç: molt poderós. Colzes forts i enganxats a la caixa toràcica.
- c) Avantbraç: d'ossada robusta. Recte i potent. La seva longitud és el triple de la de la canya.
- d) Carp i metacarp: en vista lateral, poc inclinats: són, pràcticament, la continuació de l'avantbraç.
- e) Peus: de gat. Dits molt junts. Falanges fortes, altes i ben corbades. Ungles i coixí plantar robustos i durs. Membrana interdigital moderada i proveïda de pèl.

VII. Extremitats posteriors

Potents i musculoses. Lateralment, angulacions adequades. Aploms correctes, vistes de cara i de perfil.

- a) Cuixa: forta i musculosa.
- b) Cama: llarga, musculosa i d'os fort.
- c) Sofraja: ben marcada, amb apreciació nítida del tendó, sense desviacions.
- d) Peus: de gat, lleugerament ovalats. Una mica més allargats que les mans. Presència o no d'esperons, que poden ser simples o dobles; se n'admet l'amputació. A igualtat de mèrits, es prefereix la presència d'esperons dobles.
- e) Marxa: la marxa preferida és el trot, que ha de ser harmònic, potent i elegant, sense tendència a la lateralitat. Sense ambladura.

VIII. Pell

Elàstica, gruixuda i de color rosaci, amb pigmentacions més fosques. Totes les mucoses són negres.

IX. Pèl

Espès, gruixut i moderadament llarg. La longitud mitjana ideal fixada sobre el centre de la línia dorsolumbar és de 6 a 9 cm, i és més llarg a l'esquena, el coll, el baix ventre i darrere de braços i cames, a més del plomall de la cua, la textura del qual no és cerruda com a la resta del cos. El pèl ha de ser cerrut, no llanós.

X. Color

Bàsicament blanc i sempre amb màscara ben definida. Eventualment, taques del mateix color que la màscara repartides pel cos de forma irregular, però ben marcades. Orelles tacades sempre. No són desitjables els exemplars tricolors, ni els totalment blancs. Caps i externs sempre blancs. La màscara és ben concreta i les vores de les taques preferiblement ben definides. El naixement del pèl ha de ser al més clar possible; l'ideal és blanc.

Els colors més apreciats són, per ordre de preferències: blanc pur o blanc neu amb taques de color gris mitjà, daurat groc intens, bru, negre, gris plata, beix clar, arena, jaspiat. No són desitjables els colors vermells per a les taques, ni blanc groguencs per al fons.

XI. Talla

No existeix límit màxim en la talla, i sempre són més valuosos, a igualtat de proporcions, els exemplars de més altura. Límits mínims:

Mascles: 77 cm.
Femelles: 72 cm.

Això no obstant, és desitjable que aquestes xifres siguin àmpliament superades. Es considera convenient depassar els 81 cm els mascles i els 75 cm les femelles.

XII. Defectes

a) Lleus: perfils de la cara bombats en excés. Absència d'alguna premolar. Línia dorsolumbar distorsionada i ondulant durant la marxa. No en excés. Timidesa molt lleugera. Pèl una mica ondulat. Pèl que superi molt lleugerament els 9 cm en línia dorsolumbar.

b) Greus: (exclouen de la qualificació d'excel·lent). Morros punteguts o exageradament xatos. Canyes i peus febles en general. Aploms incorrectes. Enognatisme moderat. Absència de diverses premolars o de canines no deguda a traumatismes. Línia dorsolumbar ensellada. Altura a la gropa notablement superior a l'altura a la creu. Braceig lateral durant la marxa i en estació. Pèl molt ondulat o arrissat. Longitud de pèl discretament menor a 6 cm en la línia dorsolumbar o lleument superior a 11 cm. Absència de màscara i descoloració a les orelles. Amputació en orelles i cua. Entropi i ectropi excessiu. Caràcter desequilibrat en general. Aspecte fràgil i limfàtic. Cua recolzada sobre la gropa, o mancada de plomall. Cua no colzada al seu final.

c) Eliminatoris: nas partit. Prognatisme i enognatisme excessiu. Trufa i mucoses despigmentades. Absència de color blanc. Caps i extrems no blancs. Capa totalment blanca. Absència de màscara. Longitud de pèl igual o inferior a 4 cm o superior a 13 cm sobre la línia dorsolumbar. Monorquidisme o criptorquidisme difusos que no ressaltin sobre el fons i que indiquin mestissatge.

Coniller canari

I. Aspecte general

És un gos de talla mitjana, lleugerament allargada, leptosomàtic lleuger i molt resistent.

a) Proporcions grans: lleugerament més llarg que alt. Pit ben desenvolupat, sense arribar al colze. Morro lleugerament més llarg que el crani.

b) Comportament i temperament: valent, nerviós, inquiet i que irradia dinamisme. Noble, mai agressiu. Abnegadament addicte al seu amo. Suporta estoicament les jornades més rigoroses sense gens de fatiga.

c) Utilització: se'l fa servir per a la cacera del conill i s'adapta perfectament per a aquesta finalitat a les múltiples variacions del terreny; utilitza el seu prodigiós olfacte així com la vista i l'oïda. Resisteix altes temperatures i arriba a caçar des de la matinada fins al vespre incansablement. Amb l'olfacte o l'oïda pot detectar la presència de conills a l'interior d'esclotxes, parets de pedra, vedrunes, tubs volcànics i bardisses espinoses. La seva extraordinària conservació és deguda sens dubte als seus dots venatoris, que l'han fet necessari al llarg dels segles. És un gos primordialment de rastre i no ha de bordar o batre la peça durant el rastreig. També s'utilitza amb l'ajuda d'una fura, modalitat permesa a les illes. També sol atrapar conills a dent.

II. Cap

Allargat. En forma de con truncat, molt proporcionat amb el cos, de llarg fa de 21 a 22 cm. Línies craniofacials paral·leles.

a) Crani: més llarg que ample, pla, amb os occipital prominent.

b) Stop: no gaire marcat.

c) Trufa: ampla, de color carn, harmonitza amb el color del pelatge, fosses nasals una mica obertes.

d) Morro: prominent i ample, acabat xato, de color de carn amb més o menys intensitat en harmonia amb el color del pelatge.

e) Llavis: fins i recollits, harmonitzats amb el color del nas.

f) Dents: mossegada en tisora, en perfecta oposició i ben desenvolupades.

g) Ulls: oblics, ametllats i petits. De color ambre, més o menys foscos, i la intensitat depèn del color de la capa. La mirada és intel·ligent i noble.

h) Orelles: més aviat grans. En atenció s'aixequen dretes, lleugerament divergents. Les tira cap enrere en repòs. Amples a la base i punxegudes a l'extrem.

III. Coll

Musculós, recte, amb la pell llisa, sense papada, flexible i arrodonit.

IV. Cos

a) Dors: fort, musculós, apte per a la cursa i l'exercici de la caça.

b) Llom: una mica allargat.

c) Gropa: ossos de la gropa una mica sòlids, més visibles en els exemplars primis o en plena època de caça.

d) Pit: pit amb estènum no sortint, ben desenvolupat, però no arriba al colze. Costelles ovalades. Perímetre toràctic de 5 a 8 cm més gran que l'altura a la creu.

e) Ventre: recollit, sense ser de llebrer. Flancs ben marcats.

V. Cua

D'inserció més baixa, com a continuació de la gropa. Arrodonida, arriba una mica més avall que la sofraja. Caiguda o portada en forma de falç. Una mica afilada a la punta, que sol ser de color blanc. Mai enroscada.

VI. Membres de davant

Perfectament aplomats, rectes, verticals i paral·lels, d'ossos fins però sòlids. Peus de gat, generalment una mica desviats cap enfora. Coixins forts i una mica ovalats.

Angulacions:

Angle escapulohumeral: prop dels 110°.

Angle humero-radial: prop dels 140°.

VII. Membres posteriors

Aplomats, rectes, forts, musculosos, sofraja més aviat alta (a uns 18 cm del terra). Peus rectes, de gat, amb coixins forts i lleugerament ovalats. Sense presència d'esperons.

Angulacions:

Angle coxofemoral: prop de 110°.

Angle femorotibial: prop de 120°.

Angle de la sofraja: prop de 130°.

VIII. Aparell locomotor

a) Esquelet: ben desenvolupat. L'absència de panicle adipós permet apreciar el relleu de la graella costal, la columna vertebral i els ossos de maluc.

b) Marxa: ha de tenir un trot àgil, llarg i molt lleuger.

c) Musculatura: desenvolupadíssima, magra, les contraccions es trasllueixen a través de la pell.

IX. Pell

Consistent, enganxada al cos i sense arrugues.

X. Pèl

Llis, curt i ajustat.

XI. Color

Preferentment vermell i blanc, el vermell pot ser més o menys intens i va del taronja al vermell fosc (caoba). Totes les combinacions d'aquests colors.

XII. Estatura i pes

De 55 a 64 cm per als mascles i de 53 a 60 cm per a les femelles, encara que a causa dels diferents terrenys on viu i caça aquestes mesures poden variar, i per tant es poden acceptar diferències de 2 cm per sobre o per sota de la talla màxima o mínima, sempre que els exemplars siguin típics i amb el prototip de la raça.

XIII. Faltes

Qualsevol desviació dels criteris esmentats abans es considera falta i la gravetat d'aquesta falta es considera al grau de la desviació a l'estàndard.

Faltes greus:

Cap excessivament ample.

Stop massa marcat.

Llavis penjants.
 Falta de premolars.
 Prognatisme.
 Orelles molt divergents.
 Pit pla.
 Estèrnum sortint.
 Cua enroscada.
 Sofrages baixes i de vaca.
 Encreuament de peus del davant i sofrages durant la marxa.
 Temperament agressiu.

Nota: els mascles han de tenir dos testicles d'aparença normal completament col·locats a l'escrot.

Coniller eivissenc

I. Proporcions importants i utilització

La longitud de la punta del morro fins als ulls és la mateixa que la distància entre aquests i l'occipital.

II. Cap

a) Descripció general: cap llarg, estret en forma de con truncat a prop de la base, excessivament sec, més aviat petit en relació amb el cos.

b) Utilització: es fa servir, sobretot, en la cacera del conill sense escopeta, de dia i de nit, ja que els aixequen fàcilment, fins i tot en llocs de molta vegetació a causa de la finor del seu olfacte, ja que se'n refia més d'aquest i de l'oïda que del sentit de la vista. Per la seva agilitat i astúcia aviat obtenen la peça, sobretot quan cacen junts diversos gossos; quan un gos mostra una peça els altres l'envolten a una certa distància i s'acosten al seu pas, només clapeixen quan veuen o senten la peça i també quan l'han tancada, tots mostren i recuperen la peça movent la cua, la mostra la trenquen amb facilitat. També és utilitzat per caçar llebres i per a la caça major. Són bons recuperadors. Per formar gossades es fan servir, tret d'excepcions, femelles i com a molt un mascle, ja que aquests no s'ajuden caçant i són busca-raons. Quan una gossada ha agafat uns milers de conills es dona la peculiaritat que alguns dels gossos que la integren ja no tornen a caçar fins després d'un llarg descans. D'això se'n diu «enconillar-se».

c) Crani: dolicocefal, llarg o aixafat, os occipital prominent, front estret i pla.

d) Stop: poc definit.

e) Trufa: lleugerament convexa, de color de carn; fosses nasals obertes.

f) Morro: prominent, sobresurt de les mandíbules inferiors; és estret, llarg i de color de carn harmonitzant amb el pelatge.

g) Llavis: fins, recollits, de color carn.

h) Dents: en perfecta oposició, blanques, ben col·locades, amb la mossegada en tisora.

i) Ulls: oblics, petits, de color ambre clar; recorda el color del caramel; l'ambre pot ser més o menys intens, segons el color del pelatge. De mirada poc noble, molt intel·ligent, tímida i desconfiada.

j) Orelles: sempre rígides; dirigides cap endavant, cap als costats horitzontalment o cap enrere, cap amunt quan el gos està excitat, molt movibles; el centre de la base està situat al nivell dels ulls; té forma de romboide allargat, truncat a un terç de la seva diagonal més llarga. Són fines, sense pèls a l'interior; mitjanes, no exageradament grans.

III. Coll

Molt sec, tant a la part inferior com a la superior. La longitud és d'una quarta part de la llargària del cos; lleugerament arquejat, musculat; la pell és tensa, llisa, sense papada. El pèl sol ser més llarg i dens a la part baixa superior d'aquesta zona, i es nota més en els de pèl llis.

IV. Cos

L'aspecte general del cos és simètric, subconvex i mediolini, de dimensions bastant igualat, recollit, lleugerament més llarg, però sense mesura fixa de diferència.

a) Creu: destacada, alta, seca i llarga.

b) Esquena: recta, llarga i flexible; musculatura forta, però plana.

c) Llom: arquejat, d'amplada mitjana, fort i poderós.

d) Gropa: inclinada, de musculatura molt potent i dura, amb una ossada manifesta.

e) Pit: profund, estret i llarg, sense arribar als colzes, l'estèrnum forma angle molt agut i prominent; costelles planes.

f) Ventre: recollit però no aganguilat.

V. Cua

D'inserció baixa; passant entre les cames ha d'arribar a la columna vertebral, espigada (cap a la punta al voltant de la cua uns pèls més llargs i gruixuts lleugerament separats en forma d'espiga), llarga; una mica més gruixuda al seu naixement, es va afinant gradualment; en repòs cau naturalment; en acció està en forma de falç, més o menys tancada, preferiblement que no sigui recta ni enroscada exageradament sobre el dors.

VI. Extremitats anteriors

Són aplomats, simètrics; vistos de cara els braços van molt junts; conjunt recollit, amb extremitats llargues que fan l'efecte d'un animal prim, àgil però fort.

a) Escàpules: obliqües, fortes i lliures de moviments.

b) Braços: molt llargs, rectes i forts, i molt junts.

c) Colzes: amplis i destacats, paral·lels amb el pla mitjà del cos, mai sortits.

d) Avantbraç: ample a l'extrem inferior.

e) Carp: potent, fort, ample, ben dret.

VII. Membres posteriors

Aplomats, músculs llargs, forts i secs, de musculatura aplanada.

a) Sofrages: colzades, amples, a prop de terra (descendents), ben aplomades, ni cap dins.

b) Peus: tendència de llebre, dits llargs i molt junts, espais interdigitals ben proveïts de pèl, ungles molt fortes i generalment blanques, a vegades del color del pèl; coixins molt durs.

c) Moviment: el pas preferit és un trot en suspensió; el galop és molt veloç, i fa la sensació de gran agilitat.

VIII. Pell

Tensa, enganxada al cos; pigmentació rosada, pot variar de color a les regions on el de la capa sigui diferent.

IX. Pèl

Llis, dur o llarg; el llis no ha de ser sedós però sí fort i brillant; el dur ha de ser aspre, ben poblat, una mica més curt al cap i a les orelles, més llarg a la part posterior de les cuixes i a la part inferior de la cua; la barba és molt apreciada; el llarg és més suau i ha de tenir com a mínim una longitud de 5 cm amb el cap molt poblat.

X. Color

Preferentment blanc i vermell, unicolors blanc i vermell, encara que també es podria admetre el lleonat sempre que es tracti d'un exemplar extraordinari, encara que s'accepti aquest color per al pèl llis.

XI. Mida i pes

De 66 a 72 cm per als mascles i de 60 a 67 cm per a les femelles; sense ser gaire exigents, ja que se'n poden acceptar de mesures aproximades sempre que siguin proporcionades i estètiques.

XII. Faltes

Qualsevol desviació dels criteris esmentats abans es considera falta, i la gravetat d'aquesta falta es considera al grau de la desviació a l'estàndard.

a) Faltes greus:

Cap curt i ample.
Stop molt marcat.
Falta d'una premolar.
Orelles caigudes.
Costellam bombat.
Colzes cap enfora.
Sofrages de vaca.
Peus cap enfora.
Encreuament dels peus o de les sofrages en el moviment.

b) Faltes eliminatòries:

Crani escalonat.
Pigmentació marró o taques negres a la trufa.
Parpelles i llavis vermell marronós.
Qualsevol forma de prognatisme.
Faltes que indiquen un encreuament amb un llebrer, és a dir:

Orelles doblegades,
Ulls foscos,
Gropa ampla,
Estèrnum poc definit,
Extremitats anteriors separades,
Cuixes arrodonides i amples, amb venes voluminoses.

Nota: els mascles han de tenir els testicles d'aparença normal completament col·locats a l'escrot.

Rastrejador espanyol

I. Aspecte general i caràcter

a) Descripció en conjunt: és un gos de talla mitjana, eumètric i longilini. De cap bonic i orelles llargues. Destaca l'elevat perímetre toràcic de la raça i el diàmetre longitudinal que supera àmpliament la llaçada a la creu.

D'esquelet compacte i membres forts; de pèl fi, llis i enganxat.

De mirada dolça, trista i noble. Afectuós i mans, és un animal bonic, que en el combat amb peces de caça major demostra tenir una bravura i valentia poc comunes.

b) Altura a la creu: en aquesta raça s'observa un índex elevat de dimorfisme sexual que es reflecteix en la diferència de mida entre mascles i femelles: les femelles són sensiblement més baixes i menys corpulentes.

Mascles de 52 a 57 cm.
Femelles de 48 a 53 cm.

S'admet un centímetre de tolerància sobre l'alçada per a exemplars de proporcions excel·lents.

c) Formació: estructura longilínia; diàmetre longitudinal àmpliament superior a l'altura a la creu de 7 a 10 cm.

d) Utilització: gos de rastre per a caça menor, encara que no menysprea el rastre de caça major, ja sigui senglar, cérvol, cabirol, guillot, llop o ós.

El caçador, per mitjà de la veu (clapir o glapir) del gos i les seves modulacions, coneix el desenvolupament

de la cacera del rastre i les seves incidències com ara: rastre vell o recent, doble rastre, «clapit de parada o crida a mort».

El rastrejador espanyol és el gran especialista en la caça de llebres «a la cara» i és summament efectiu en el rastre de sang.

II. Cap

a) Descripció en conjunt: harmònic, proporcionat amb la resta del cos i llarg. La relació crani-cara és 5/5, és a dir, igual en longituds.

Línies craniofacials divergents.

El conjunt crani-cara vist des de dalt ha de ser allargat i molt uniforme. Sense donar sensació de trufa punteguda.

b) Crani: d'amplada mitjana, és superior en els mascles. Perfil convex. L'amplada del crani ha de ser igual a la seva llargada.

Vist frontalment ha de ser voltat. Cresta occipital simplement marcada.

c) Depressió frontal nasal: suau, poc accentuada.

d) Cara: perfil recte, s'admet una lleugera subconvexitat, en el tram terminal. Vista dorsalment apareix moderadament rectangular i disminueix l'amplada en direcció a la trufa.

e) Trufa: gran, humida i amb finestres amples i de desenvolupament ampli. El color oscil·la des d'un marró clar fins a un negre intens; i acompanya sempre al color de les mucoses.

f) Llavis: el superior ha de cobrir decididament l'inferior ja que ha de ser solt i després amb moderació. L'inferior forma comissura labial arcada. Les mucoses han de ser del mateix color que la trufa.

g) Dents: blanques i sanes. Ullals ben desenvolupats, existeixen totes les premolars. Mossegada en tisora.

h) Ulls: mitjans, ametllats, de color avellana fosc. De mirada trista, noble i intel·ligent.

i) Parpelles: pigmentades del color de la trufa i mucoses adossades al globus ocular, s'admet una tènue relaxació en repòs.

j) Orelles: grans, llargues i caigudes. De textura suau, forma rectangular i punta rodona; estan inserides per sota de la línia dels ulls i pengen lliurement en tirabuixó. Sense exercir tracció han de sobrepassar àmpliament la trufa. Xarxa venosa molt visible i a flor de pell.

k) Paladar: del color de les mucoses amb crestes marcades.

III. Coll

Tronc cònic, ample i potent, musculat i flexible; pell gruixuda i molt desenganxada, que forma una papada marcada i deixada anar encara que no exagerada.

IV. Tronc

a) Vista de conjunt: decididament rectangular, molt fort i robust, d'un gran perímetre toràcic que ha de ser superior en 1/3 a l'alçada o la creu. Altura a la creu 3. Perímetre toràcic 4.

b) Creu: avançada i simplement marcada.

c) Dors: potent, ample de llargada acusada.

Costelles amb espais intercostals de gran amplitud i arrodonides, que contenen una gran caixa toràcica. Llom molt llarg, ample i poderós i lleugerament elevat.

d) Gropa: potent, ampla. Amb tendència a l'horitzontalitat. L'altura a la gropa ha de ser igual o menor a l'altura a la creu; tenint en compte la tendència de la raça a ser elevada, es permet lleument.

e) Línia dorsolumbar: recta amb lleugera concavitat sobre el dors i convexitat sobre el llom, característiques de la raça però sense ensellament.

f) Pit: molt desenvolupat, ample, profund i alt, que arriba àmpliament al colze. Punta de l'estèrnum marcada.

g) Ventre i flancs: ventre poc recollit, les illades molt notables i baixes i els flancs amplis.

V. Cua

De naixement gruixut i inserció mitjana. Forta i poblada, de pèl molt curt, forma a la punta un petit pinzell. En repòs el seu port és lleuger, corbat i baix, i sobrepassa la sofraja en treball i moviment, elevada en sabre sense excés i amb moviment lateral continu de vaivé.

Mai està recta cap amunt o descansant sobre la gropa.

VI. Membres anteriors

a) Vista de conjunt: perfectament aplomats, rectes, paral·lels; fan sensació de curts i s'aprecien clarament músculs i tendons. La llargada de l'avantbraç ha de ser igual a l'esquena. Forts d'os amb metacarp potent i colzes ben adherits al tòrax.

b) Esquena: obliqua, arrodonida, musculada i de llargada similar al braç.

c) Braç: fort i amb colzes enganxats al tòrax.

d) Angle escapulohumeral: pròxim als cent graus.

e) Avantbraç: recte, curt i ben aplomat. D'os fort.

f) Angle húmero-radial: pròxim als cent vint graus.

g) Canya: d'os fort i potent. Poc inclinada vista lateralment.

h) Peus: de gat, dits molt junts, falanges fortes i altes. Ungles i coixins plantars durs. Membrana interdigital moderada i proveïda de pèl fi.

Coixins plantars amplis i durs.

Ungles fortes.

VII. Membres posteriors

a) Vista de conjunt: potents, musculats i d'angulacions excel·lents. Aploms correctes, sofrages sense desviacions, metatars llarg i peus forts. Proporcionen al gos la força, l'agilitat i l'empenta necessàries per rastrejar terrenys molt escabrosos i amb desnivells notables.

b) Cuixes: fortes i musculades.

c) Angle coxofemoral: pròxim als cent graus.

d) Cames: de llargada mitjana, musculades.

e) Angle femoral-tibial: pròxim als cent quinze graus.

f) Sofrages: ben marcades, amb apreciació nítida del tendó.

g) Angle de la sofraja: obert; proper als cent vint graus.

h) Peus: de gat, lleugerament ovalats. Més allargats que les mans. Presència o no d'esperons que acostumen a ser simples, rares vegades dobles, se n'admet l'amputació.

VIII. Marxa

La marxa preferida és el trot, que és llarg, sostingut i econòmic. Sense tendència a la lateralitat ni ambladura. Cal atendre els colzes i les sofrages durant el moviment.

Durant la marxa la raça té tendència a caminar flairant amb el cap baix.

IX. Pell

Molt elàstica, gruixuda i de color rosat, despresa per totes les zones, a vegades forma arrugues frontals en posició de cap baix.

X. Pèl

Espès, curt, fi i enganxat. Repartit pel cos fins als espais interdigitals.

XI. Capa

Blanca i taronja, amb predomini d'un color o altre i distribuït en taques irregulars ben definides i sense clapejat. El color ataronjat pot oscil·lar des d'un to més clar (llimona) fins al to vermellós fort marronós.

XII. Defectes

a) Lleus: perfils de la cara, bombats per la part anterior sense excés. Absència d'alguna premolar i mossegada en pinça.

Parpelles tan relaxades que provoquen escassa conjuntiva visible. Línia dorsolumbar feble i distorsionada durant la marxa.

Elevació de la regió del llom que, tot i que és permesa, no ha de ser mai exagerada.

b) Greus (exclouen de la qualificació d'excel·lent): Trufes puntegudes en excés o xates. Enognatisme moderat.

Absència de canins o premolars, no deguda a traumatismes. Línia dorsolumbar ensellada. Altura a la gropa molt superior a l'altura a la creu. Aploms incorrectes, febles o desviats. Colzes sortints durant la marxa o en estació. Braceig lateral durant la marxa. Sofrages de vaca. Pèl ondulat, dur o semillarg. Amputació d'orelles o cua. Entropi o ectropi. Caràcter desequilibrat, tímidesa excessiva, nerviosisme o agressivitat. Aspecte fràgil; perímetres toràcics escassos. Cua excessivament elevada o recolzada sobre la gropa. Carn.

c) Eliminatoris: (suposen la qualificació d'inepte en confirmacions de puresa i biotipus)

Nas partit.

Pèl dur o llarg.

Diàmetre longitudinal igual o inferior a l'alçada.

Qualsevol grau de prognatisme.

Enognatisme excessiu.

Pèl llanós que indiqui mestissatge.

Monorquidisme i criptorquidisme.

Exemplars tricolors o foguejats a la cara i els membres.

Nota: els testicles han d'estar ben desenvolupats i ben col·locats a l'escrot.

Perdiguer de Burgos

I. Aspecte general i caràcter

a) Descripció en conjunt: gos de caça de bona talla, eumètric i mediolíni.

De cap ben desenvolupat, tronc compacte i extremitats fortes.

Orelles caigudes i pèl curt.

Rústic, equilibrat, tranquil i assenyat; és un gran gos de mostra; especialment indicat per a la caça de peces de pèl i ploma.

De mirada dolça molt noble, és una raça de caràcter i de docilitat i intel·ligència excel·lents.

b) Altura a la creu:

Mascles: de 62 a 67 cm.

Femelles: de 59 a 64 cm.

En aquesta raça s'observa un elevat índex de dimorfisme sexual: els mascles són més homogenis i les femelles, d'alçades més variables i menys corpulentes en general.

c) Formació: índex corporal mediolini. Diàmetre longitudinal el més pròxim possible a l'altura a la creu.

S'han de buscar la proporcionalitat i l'harmonia funcional, tant en situació estàtica com en moviment.

d) Utilització: gos de mostra de pèl i ploma.

El perdiguer de Burgos és molt apreciat pels caçadors que volen un gos; rústic, dur en qualsevol terreny i tipus de caça, obediència; fort i sobretot d'excel·lent olfacte i mètode de cacera, a causa de la seva tranquil·litat i aplom en la recerca, així com de la mostra i la impecable recuperació.

Tot i que s'utilitza per a peces de caça menor, no rebutja el rastre de peces de caça major, en la comesa de les quals demostra gran bravura.

II. Cap

a) Descripció en conjunt: gran i fort, de crani ben desenvolupat, cara i trufa fortes i orelles caigudes en tirabuixó.

El conjunt crani-cara vist des de dalt ha de ser moderadament rectangular amb disminució progressiva cap a la trufa, sense donar sensació de morro puntegut.

La relació entre la longitud del crani i la de la cara és de 6 a 5.

Línies craniofacials divergents.

b) Crani: ample fort i de perfil convex, amb solc central ben marcat, voltat i amb cresta occipital poc marcada. Cavitats frontals acusades.

c) Depressió frontonasal: suau poc accentuada.

d) Cara: perfil recte o amb un lleuger bombament cap a la trufa. Ampla en tota la llargada, no ha de fer sensació de puntejada. Narius amples.

e) Trufa: marró fosca, humida, gran i ampla, amb finestres ben obertes.

f) Llavis: caiguts sense flacciditat. El superior ha de cobrir bé l'inferior. L'inferior forma comissura labial marcada. Les mucoses han de ser marrons.

g) Dents: fortes, blanques i sanes, mossegada en tiora. Tenen totes les premolars.

h) Ulls: mitjans, ametllats, preferiblement foscos de color avellana, de mirada noble i dolça, de vegades donen sensació de tristesa.

i) Pàrpelles: de pell mitjanament gruixuda, pigmentades com les mucoses en marró. La parpella inferior ha d'estar al més enganxada possible al globus ocular.

j) Orelles: llargues i caigudes, de forma triangular.

En repòs: inserides a nivell de la línia dels ulls. Cauen graciosament en tirabuixó. Sense exercir tracció han d'arribar a la comissura labial i no han d'arribar a la trufa.

Suaus i toves al tacte, de pèl i pell fins i xarxa venosa marcada.

En atenció d'inserció més alta i col·locació frontal més plana.

k) Paladar: de mucoses rosades amb estries ben marcades.

III. Coll

Fort i potent; comença ample del cap i continua amb lleuger eixamplament cap al tronc. Costat superior lleugerament arquejat. Costat inferior amb papada ben definida que, sortint d'ambdues comissures labials, es presenta doble sense ser exagerada.

IV. Tronc

a) Vista de conjunt: quadrat, fort i robust de pit i costellam potents, fa sensació de poder i agilitat.

b) Creu: ben definida.

c) Dors: potent i musculat. Costelles de bon desenvolupament, arrodonides, no planes. Espais intercostals ben marcats i amplis a mesura que avancem cap a les costelles flotants.

El perímetre toràctic ha de ser igual a l'altura a la creu més 1/4.

Llom mitjà, ample i musculat; fa sensació de poder.

d) Gropa: ampla i forta. La seva inclinació es procura que sigui menor de 45° respecte a la línia dorsolumbar i el terra.

Altura a la gropa, igual o menor de l'altura a la creu.

e) Línia dorsolumbar: recta i horitzontal o desitjable amb lleugera caiguda des de la creu. Mai ensellada i sense oscil·lacions durant el moviment.

f) Pit: ample, profund, assoleix el nivell del colze, musculat i poderós. Punta de l'estèrnum marcada.

g) Ventre i flancs: ventre moderadament recollit cap als genitals. Illades baixes i flancs ben marcats.

V. Cua

De naixement gruixut i inserció mitjana. Es presenta amputada entre un terç i la meitat de la llargada.

VI. Membres anteriors

a) Vista de conjunt: perfectament aplomats. Rectes i paral·lels. D'ossos forts amb travadors curts i peus ben desenvolupats.

b) Esquena: moderadament obliqua, musculosa. L'escàpula ha de tenir aproximadament la mateixa llargada del braç.

c) Braç: fort i ben musculat, la llargada ha de ser 2/3 de la de l'avantbraç.

d) Avantbraç: d'os fort amb tendons marcats. Recte, ben aplomat i amb colzes enganxats al tronc. La seva llargada és doble a la longitud total des del canell (ossos metacarpis) de terra.

e) Canya: vista lateralment poc inclinada és pràcticament la continuació de l'avantbraç. D'os fort.

f) Peus: de gat, dits molt junts, falanges fortes i altes. Ungles fosques. Tubercle plantar robust, molt amples de coixins i durs. Membrana interdigital moderada.

g) Angulacions:

Angle escapulohumeral pròxim als 100°.

Angle húmero-radial pròxim als 125°.

VII. Membres posteriors

a) Vista de conjunt: potents i musculats, d'ossos forts i ben aplomats amb angularitats correctes, sofrages ben marcades i desviacions; fan sensació de potència i solidesa.

b) Cuixes: molt fortes i amb clara apreciació de la musculatura, ben marcada i desenvolupada. La seva longitud és 3/4 de la de la cama.

c) Cama: llarga i forta d'os, amb una longitud doble a la del metatars.

d) Sofrages: ben marcades, amb nítida apreciació del tendó.

e) Metatars: d'os fort i perpendicular al terra.

f) Peus: de gat com als membres anteriors, encara que lleugerament més allargats.

g) Angulacions:

Angle coxofemoral pròxim als 100°.

Angle femorotibial pròxim als 120°.

Angle de la sofraja oberta superior als 130°.

VIII. Marxa

La marxa típica de la raça és un trot econòmic, lleuger i potent, sense tendència a la lateralitat i sense ambladura.

IX. Pell

Elàstica però no desenganxada, gruixuda, abundant, de color rosaci sense taques.

Totes les mucoses han de ser marrons, mai negres.

X. Pèl

Espès, de gruix mitjà, curt, llis i repartit per tot el cos fins als espais interdigitals. Més fi al cap, a les orelles i a les extremitats.

XI. Capa

Els colors bàsics del pèl són el blanc i el fetge. Aquests colors es barregen irregularment i donen capes jaspiades en color fetge, fetge canós, mosquejats de color fetge i altres combinacions diverses, segons si predomina el color fetge o el blanc i segons les taques blanques estan més obertes o tancades.

Es característica molt freqüent, encara que no necessària, de la capa, la taca blanca nítida sobre el front i les orelles sempre tacades de color fetge homogeni. Els pèls de color fetge poden formar taques nítides ben definides d'aquest color, distribuïdes irregularment per la capa de l'animal. El mateix pot passar amb els pèls blancs que poden formar llacunes d'aquest color sobre la capa sense que siguin extremadament obertes.

No s'admeten mai les coloracions negres ni el color foc sobre els ulls i a les extremitats.

XII. Defectes

a) Lleus:

Perfils de la cara bombats per la part anterior sense excés, absència d'alguna premolar, mossegada en pinça.

Línia dorsolumbar poc sòlida.

Conjuntiva lleugerament visible.

Llavis o papades que, sense resultar excessius, siguin molt marcats.

Canyes o peus no excessivament febles.

Cicatris, ferides i excoïacions durant la temporada de caça.

b) Greus: exclouen de la qualificació d'excel·lent.

Morro puntegut i crani estret.

Ectropi o entropi molt acusat.

Orelles massa llargues o de baixa inserció.

Llavis o papada exagerats.

Cap pobre o petit.

Ulls clars.

Eixos craniofacials paral·lels.

Absència de diverses premolars i canines que no sigui causa de traumatismes.

Línia dorsolumbar ensellada.

Alçada a la gropa notablement superior a l'alçada a la creu.

Aploms incorrectes febles o desviats, colzes desenganxats i sofrages de vaca.

Pèl ondulat o molt llarg.

Aspecte lleuger, fràgil o excessivament pesant i limfàtic.

Caràcter desequilibrat.

Cua sense amputar.

c) Eliminatoris: suposen la qualificació d'inepte en confirmacions de puresa i biotipus.

Nas partit o negre.

Qualsevol grau de prognatismo.

Enognatismo excessiu.

Despigmentacions a la trufa.

Albinisme a la capa acompanyat de les mucoses.

Monorquidisme o criptorquidisme.

Eixos craniofacials decididament convergents.

Nota: els testicles han d'estar ben desenvolupats i col·locats a l'escrot.

Gos d'aigua espanyol

I. Aspecte general del gos

Gos rústic, eumètric (pes mitjà), dolicocefal, proporcions sublongilínes, harmònic de formes, de bella estampa, de complexió atlètica i ben musculat a causa de la constant gimnàstica funcional que exerceix; perfil rectilini; vista, olfacte i oïda molt desenvolupats.

a) Proporcions importants:

Llarg del cos/talla (altura a la creu) = 9/8.

Profunditat de pit/talla (altura a la creu) = 4/8.

Llargada del morro/llargada del cap = 2/3.

b) Comportament/caràcter: fidel, obediènt, alegre, laboriós, valent, i equilibrat; de gran capacitat d'aprenentatge gràcies al seu extraordinari enteniment, amollable a totes les situacions i temperaments.

c) Utilització: gos de pastor, caçador i ajudant de pescadors.

II. Cap

Cap fort de port elegant.

a) Regió cranial: crani pla amb cresta occipital poc marcada. La direcció dels eixos del crani i del morro són paral·lels. Depressió frontonasal suau i poc accentuada.

b) Regió facial: cara de perfil rectilini. Trufa, nas: nas amb orificis nasals ben definits. La trufa pigmentada del mateix color o més fort que el to més fosc de la capa.

c) Llavis: recollits i una comissura labial ben definida.

d) Dents: ben formades, blanques i ullals desenvolupats.

e) Ulls: lleugerament oblics, més aviat separats, de mirada molt expressiva; iris de color avellana fins a color castany, és desitjable una tonalitat d'acord amb la capa; conjuntiva ocular no aparent.

f) Orelles: inserció mitjana, triangulars i caigudes.

III. Coll

Curt, musculós i sense papada. Ben inserit a l'esquena.

IV. Cos

Robust.

a) Línia superior: recta.

b) Creu: poc pronunciada.

c) Dors: recte i fort.

d) Pit: ample, profund. Costellam ben arquejat, perímetre toràcic ampli que denota una gran capacitat respiratòria.

e) Gropa: suaument inclinada.

f) Línia inferior: ventre lleugerament recollit.

g) Cua: inserció mitjana. La cua ha d'amputar-se de la segona a la quarta vèrtebra de la regió coccigeal. Hi ha exemplars braquirs.

V. Extremitats anteriors

Sòlides i d'aploms correctes.

- Espatlles: musculoses i obliqües.
- Braç: poderós.
- Colzes: ben enganxats al pit i paral·lels.
- Avantbraç: recte i fort.
- Carp i metacarp: rectes. Són més aviat curts.
- Peus posteriors: arrodonits, amb dits ben units; ungles amb diferents tonalitats; coixins consistents.

VI. Extremitats posteriors

Perfectament aplomats, amb angulacions posteriors no excessivament pronunciades i músculs capaços d'impimir al cos impuls brusc en la carrera i salts fàcils i elegants.

- Cuixa: llarga i musculosa.
- Cama: ben desenvolupada.
- Sofraja: ben baixa.
- Metatars: curt, sec i perpendicular al terra.
- Peus posteriors: amb les mateixes característiques que els anteriors.
- Pas: la marxa preferida és el trot.

VII. Pell

Flexible, fina i ben adherida al cos. Pot estar pigmentada en castany, en negre o sense pigment, d'acord amb el to de la seva capa, igual com totes les mucoses.

VIII. Pèl

Sempre arriçat i de consistència llanosa. Arriçat quan és curt, fins a formar cordills quan és llarg. S'admeten els exemplars esquilats, quan aquests són complets i uniformes i sota cap concepte s'admeten els esquilats "estètics". El llarg màxim recomanat per a les exposicions és 12 cm (15 cm estenen els rínxols) i el mínim és 3 cm, per poder apreciar la qualitat dels rínxols.

Els cadells neixen sempre amb el pèl arriçat.

IX. Color

Unicolors: blanc, negre i marró en les seves diferents tonalitats.

Bicolors: blanc i negre o blanc i marró, en les seves diferents tonalitats.

Els tricolors, els negres i foc i els avellana i foc no són admesos.

X. Talla i pes

- Altura a la creu: mascle 44-50 cm.
Femella 40-46 cm.

En ambdós sexes una variació màxima de 2 cm és admesa mentre el gos presenti proporcions generals compatibles amb la seva altura a la creu.

- Pes: mascle 18-22 kg.
Femella 14-18 kg.

XI. Defectes

Qualsevol desviació dels criteris esmentats abans es considera com a falta i la seva gravetat es considera al grau de la desviació a l'estàndard.

- Greus:
Línia dorsolumbar manifestament ensellada.
Aploms incorrectes.
Ventre penjant o excessivament recollit.

- Eliminatoris:

Caràcter desequilibrat.

Prognatisme superior o inferior.

Presència d'esperons.

Pèl llis o ondulat.

Albinisme.

Capa clapejada o tacada, negra i foc o de color avellana i foc.

Agressivitat o tímidesa inequívoca.

Nota: els mascles han de tenir dos testicles d'aparença normal completament col·locats a l'escrot.

Llebrer espanyol

I. Aparença general

Gos llebrer de bona mida, eumètric, subconvex, sublongilini i dolicocefal. D'esquelet compacte, cap llarg i estret, tòrax de capacitat àmplia, ventre molt retret, i cua molt llarga. Tren posterior ben aplomat i musculat. Pèl fi i curt o dur i semillarg.

a) Temperament i comportament: de caràcter seriós i retret a vegades, encara que en la caça demostra una gran energia i vivacitat.

b) Proporcions importants: estructura sublongilínia; diàmetre longitudinal breument superior a l'altura a la creu. S'han de buscar la proporcionalitat i l'harmonia funcional, tant en situació estàtica com en moviment.

c) Utilització: gos de caça de llebres a la cursa, en persecució ràpida i guiant-se per la vista. També caça i pot acorralgar altres peces de pèl, com conills, guillots i fins i tot senglars; però la utilització primordial de la raça ha estat i és la caça de llebres a la cursa.

II. Cap

a) Descripció en conjunt: proporcionada amb la resta del cos, llarga, magra i seca. La relació crani-morro és 5/6; longitud del crani 5, longitud del morro 6.

Línies craniofacials divergents.

El conjunt crani-morro vist des de dalt ha de ser molt allargat i uniforme; amb morro llarg, estret.

b) Trufa: petita, humida i de mucoses negres.

c) Morro: llarg, de perfil subconvex, amb lleuger bombament del costat superior cap a la trufa. Narius estrets.

d) Llavis: molt junts. El superior ha de cobrir justament l'inferior. L'inferior no ha de presentar comissura labial marcada. Fins, tensos i de mucoses fosques.

e) Dents: fortes, blanques i sanes. Mossegada en tísora. Canines molt desenvolupades. Té tots els premolars.

f) Ulls: petits, oblics, ametllats; preferiblement foscos, de color avellana. De mirada tranquil·la, dolça i reservada.

g) Parpelles: de pell fina, mucoses fosques. Molt enganxades al globus ocular.

h) Orelles: de base ampla, triangulars, carnosos al seu primer terç i més primes i fines cap al final, que és en punta rodona. D'implantació alta. En atenció, semierectes al seu primer terç amb les puntes doblegades cap als laterals. En repòs, en rosa enganxades al crani. Si exerceix tracció arriben molt a prop de la comissura d'ambdós llavis.

III. Coll

Llarg, de secció ovalada, pla, esvelt, fort i flexible. Estret a la part del cap, i continua amb un lleuger eixamplament cap al tronc. Part superior lleugerament cònca. Part inferior gairebé recta amb una lleugera convexitat central.

IV. Cos

a) Vist de conjunt: rectangular, fort i flexible. De pit àmpliament desenvolupat, ventre molt recollit; fa sensació de fortalesa, agilitat i resistència.

b) Línia superior: amb una lleugera concavitat sobre el dors i convexitat sobre el llom. Sense interrupcions brusques i sense oscil·lacions durant el moviment, fa sensació de gran elasticitat.

c) Creu: simplement marcada.

d) Dors: recte, llarg i ben definit. Les costelles amb amplis espais intercostals i aplanades. El costellam ha de ser ben visible i marcat. El perímetre toràcic ha de ser lleugerament superior a l'altura a la creu.

e) Llom: llarg, fort, no gaire ample i amb la part superior arquejada amb musculatura compacta i llarga, fa sensació d'elasticitat i fortalesa. L'altura del llom en la part central pot sobrepassar l'altura a la creu.

f) Gropa: llarga, poderosa i inclinada. La seva inclinació és superior als 45° respecte a la línia horitzontal.

g) Pit: poderós, encara que no gaire ample; profund sense arribar al colze i molt llarg fins a les costelles flotants. Punta de l'estèrnum marcada.

h) Ventre i flancs: ventre brusquement recollit des de l'estèrnum; aganguiat. Illades curtes i seques; flancs ben desenvolupats.

V. Cua

De naixement fort i inserció baixa, discorre enganxada entre cames i s'afina progressivament fins a acabar en punta molt fina. Flexible i molt llarga; sobrepassa àmpliament la sofraja. En repòs, caiguda en forma de falç amb ganxo final molt acusat i lateralment inclinat. Posada entre cames amb ganxo final que gairebé frega el terra per davant dels membres posteriors; és una de les postures que més tipicitat confereixen a la raça.

VI. Extremitats davanteres

a) Vista de conjunt: perfectament aplomades, fines, rectes i paral·leles, metacarps curts i fins i peus de llebre.

b) Esquena: seca, curta i inclinada. L'escàpula ha de ser sensiblement més curta que el braç.

c) Braç: llarg, de llargada més gran que l'escàpula, molt musculat, amb colzes lliures encara que enganxats al tronc.

d) Avantbraç: molt llarg; ossos ben definits, amb tendons ben marcats, rectes i paral·lels. Coixins carpians molt desenvolupats.

e) Metacarp: lleugerament inclinat, fi i curt.

f) Peus: de llebre. Dits molt junts i alts. Falanges fortes i llargues. Tubercles i coixins durs i ben desenvolupats.

g) Angulacions: Angle escapulohumeral: 110°.

Angle húmero-radial: 130°.

VII. Extremitats posteriors

a) Vista de conjunt: potents, ossos ben definits, musculars de musculatura llarga i ben desenvolupada. Perfectament aplomades i d'angulacions correctes. Sofrages ben marcades; metatarsos curts i perpendiculars al terra; peus de llebre amb dits alts. Fan sensació de potència i agilitat en l'impuls.

b) Cuixes: molt fortes, llargues, musculades i tenses. El fèmur, tan perpendicular com sigui possible. Vistes des de darrere presenten una musculatura molt marcada a simple vista; llarga, plana i potent, la seva llargada és 3/4 de la de la cama.

c) Cama: molt llarga, d'os marcat i fi. Musculada en la part superior; menys a la zona inferior, amb clara apreciació de venes i tendons.

d) Sofrages: ben marcades amb nítida apreciació del tendó, que està molt desenvolupat.

e) Metatars: fi, curt i perpendicular al terra.

f) Peus: de llebre, igual com als membres anteriors.

g) Angulacions:

Angle coxofemoral: 110°.

Angle femorotibial: 130°.

Angle de la sofraja: superior als 140°.

h) Moviment: el moviment típic és naturalment el galop. El trot ha de ser llarg, arran de terra, elàstic i potent. Sense tendència a la lateralitat i sense ambladura.

VIII. Pell

Molt enganxada al cos en totes les seves zones, forta i flexible; de color rosat. Les mucoses han de ser fosques.

IX. Pèl

Espès, molt fi, curt, llis; repartit per tot el cos fins als espais interdigitals. Lleugerament més llarg en la part posterior de les cuixes.

La varietat de pèl dur semillarg presenta una aspresa i longitud de pèl més grans, que pot ser variable; sempre que es reparteix uniformement per tot el cos arriba a presentar una barba i bigotis a la cara, sobrecelles i tupè al cap.

X. Color

Indeterminat. Es consideren com a colors més típics i per ordre de preferència els següents: Tigrats més o menys foscos i de bones pigmentacions. Negres. Color neula fosc i clar. Torrats. Canyella. Grocs. Vermells. Blancs. Florejats i clapats.

XI. Mida

Altura a la creu:

Mascles de 62 a 70 cm.

Femelles de 60 a 68 cm.

S'admet sobre l'alçada un marge de 2 cm per a exemplars de proporcions excel·lents.

XII. Faltes

Qualsevol desviació dels criteris esmentats abans es considera com a falta i la gravetat d'aquesta falta es considera al grau de la desviació a l'estàndard.

a) Faltes lleus:

Cap lleugerament ample o poc cisellat.

Perfil del morro recte, morro puntegut.

Parietals acusats.

Absència d'alguna premolar.

Mossegada de pinça.

Cua lleugerament curta, que sobrepassa pobrament la sofraja.

Cicatris, ferides i excoïacions durant la temporada de caça.

b) Faltes greus:

Cap gran.

Crani excessivament ample i morro punxegut.

Depressió nasofrontal molt marcada.

Eixos craniofacials paral·lels.

Llavis i papada marcada.

Prognatisme superior moderat.

Absència de canines no causades per traumatismes.

Ulls clars, rodons, sortints o prominents.
 Ectropi, entropi.
 Orelles curtes, erectes o petites.
 Coll curt i rodó.
 Línia dorsolumbar ensellada.
 Altura al ronyó inferior a l'altura a la creu.
 Gropa curta, rodona o poc inclinada.
 Perímetre toràcic escàs.
 Costelles en forma de barril.
 Flancs curts.
 Musculatura molt globulosa, rodona i poc allargada.
 Aploms incorrectes, dits separats, sofrages de vaca.
 Coixins febles.

Presa canari

Sinonímia: gos bast i de pelatge negre i rogent per als exemplars de capa tigrada.

I. Utilització

El seu temperament ardent el va heretar del seu avantpassat el bardino o majorero, gos de bestiar prehistòric, difós des de molt antic per tot l'arxipèlag, rústic, bregat i fogós de caràcter.

Els encreuaments esmentats van donar com a origen una agrupació ètnica de presa de tipus intermedi i predominant, de color tigrat o lleonat i ambdós tacats de blanc.

Van passar diverses dècades perquè el ressorgiment del presa canari s'iniciés de manera ininterrompuda de mans de comptats criadors que n'havien viscut i conegut la tradició i l'existència.

A partir d'aquell moment, la tasca incessant de la recia ha aconseguit que el presa canari estigui difós per tot l'arxipèlag, on n'hi ha una població molt nombrosa i el crien i el seleccionen amb el concepte de raça que posseïm, sense oblidar la funció per a la qual es va crear.

II. Aspecte general i caràcter

a) Descripció de conjunt (característiques generals): gos de talla mitjana, eumètric, de perfil recte. D'aspecte rústic i ben proporcionat. És un mesomorf, el tronc del qual és més llarg que la seva altura a la creu, i el caràcter lleugerament més longilini s'accentua en les femelles.

Cap massís, d'aspecte quadrat i crani ample. Els llavis superiors cobreixen els inferiors amb una certa flacciditat. Mucoses de color negre. Dents fortes, d'implantació ampla i generalment ben encaixades. Ulls de color castany, de mida mitjana. Orelles d'inserció alta. Coll cilíndric, fortament musculat i cobert per pell gruixuda, desenganxada i elàstica. Lleugera papada. Esquena curta i recta. Implantació de la cua ampla. Pit ample i de gran amplitud. Ventre mitjanament recollit. Extremitats anteriors perfectament aplomades, d'ossos amples i forts. Peu de gat. Extremitats posteriors potents i musculades, amb angulacions no gaire marcades i aploms correctes, amb peu de gat lleugerament més llarg que el peu anterior. Pell elàstica i gruixuda. Pèl curt, sense subpèl, que presenta una certa aspresa. Capa dins de la gamma tigrada, lleonat i negra, amb màscara negra.

b) Caràcter i aptitud: el seu aspecte denota potència. Mirada severa. Dotat especialment per a la funció de guarda i defensa i tradicionalment per a la conducció de bestiar vacum. De temperament impetuós. Hàbil lluitador, tendència que mostra per atavisme. Lladruc greu i profund. És mans i noble en família i desconfiat amb els estranys. En el passat se'l va utilitzar especialment com a gos de lluita.

c) Altura a la creu:

Mascles: de 61 a 66 cm.

Femelles: de 57 a 62 cm.

III. Cap

Tipus braquicefàlic. Tendència cuboide. Aspecte massís. La proporció crani-cara és de 6 a 4. La depressió frontonasal no és brusca.

a) Crani: convex en sentit anteroposterior i transversal. Arc zigomàtic amb molta arcada, amb gran desenvolupament dels músculs temporals i masseters. La depressió entre sins frontals és marcada. La cresta occipital poc marcada.

b) Cara o morro: de menor longitud que el crani. Normalment representa un 40 per 100 del total del cap. És de gran amplada, en prolongació del crani. Les línies craniofacials són rectes o lleugerament convergents.

c) Llavis: mitjanament gruixuts i carnosos. El superior, lleugerament penjant i en la conjunció, vist pel davant, forma una V invertida. Les mucoses són de color fosc, encara que hi pot aparèixer el to rosaci, però és millor que sigui fosc.

d) Maxil·lars: dents amb base d'implantació molt forta i generalment encaixades. Atès el seu origen, s'hi admet un lleuger prognatisme. Mossegada típica de molós de presa. No es penalitza l'absència d'alguna premolar, ja que la missió de presa la realitza amb incisives i canines, que han d'estar ben alineades i disposades. Les canines presenten una distància transversal àmplia.

e) Paladar: amb estries ben marcades de to rosaci.

f) Ulls: lleugerament ovalats. Amb bona separació. Pàrpelles pigmentades en negre. El color oscil·la entre el castany mitjà i fosc d'acord amb el color de la capa.

g) Orelles: penjants quan estan completes. D'arrencada brusca i mida mitjana i implantació alta. Les pleguen generalment en rosa. Si es retallen, conforme a la tradició, queden erectes o semierectes i de forma triangular. Els exemplars amb orelles completes competeixen en les mateixes condicions que els d'orelles retallades.

IV. Coll

Cilíndric, recte, massís i molt musculós. És més aviat curt i la part inferior presenta la pell fluixa que contribueix a la formació d'una papada mitjana. Longitud mitjana: entre 18 i 20 cm.

V. Tronc

La seva longitud supera normalment l'altura a la creu en un 18 o 20 per 100. Pit ample i de gran amplitud amb músculs pectorals ben marcats. Vist frontalment ha d'arribar com a mínim al colze. El perímetre toràcic ha de ser normalment igual a l'alçada, més un 30 per 100 d'aquesta, si bé és desitjable que superi aquesta proporció. Costelles ben arquejades, gairebé d'estructura cilíndrica.

a) Línia dorsolumbar: recta, que ascendeix lleugerament cap a la gropa. Aparent ensellament al dors, just darrere de la creu.

b) Gropa: recta, mitjana i ampla. L'altura a la gropa presenta normalment 1,5 cm de més en relació amb l'altura de la creu.

c) Flancs: poc marcats, només insinuats.

VI. Cua

D'inserció alta, flexible, de naixement gruixut, que s'afina fins a la sofraga. En repòs, s'hi pot observar una lleugera desviació lateral. En acció s'eleva en forma de sabre, amb la punta cap endavant, sense enroscar-se.

VII. Extremitats anteriors

Perfectament aplomades, d'ossos amples i revestits de musculatura potent i visible. Els colzes no han de ser ni massa enganxats al costellam ni oberts cap enfora. Peu de gat, ajustat. Ungles sòlides, negres o blanques, en relació amb la coloració de la capa.

VIII. Extremitats posteriors

Potents, ben aplomades de front i de perfil. Cuixes llargues molt musculoses. Les angulacions poc marcadades. Peu de gat. Normalment no presenta esperó. Sofraques baixes i sense desviacions. L'existència d'esperó pot restar puntuació, però no és un motiu de desqualificació.

IX. Pèl

Curt en tota la seva extensió, generalment més espès a la creu, el coll i la cresta de les natges. Sense subpèl. Compacte a la cua. D'aspecte rústic, presenta una certa aspresa.

X. Color

Tigrat en tota la gamma, des del fosc molt càlid al gris neutre molt clar o el ros. Lleonat en tota la gamma, fins al color de sorra. Negre.

De vegades pot presentar taques al voltant del coll (collarats) o a les extremitats (calçats), si bé és desitjable que la presència del blanc sigui tan reduïda com sigui possible.

En general presenta taques blanques al pèl, més o menys llargues. La màscara és sempre de color fosc i pot arribar fins a l'altura dels ulls.

XI. Pes

Mitjana dels mascles: de 45 a 57 kg.
Mitjana de les femelles: de 40 a 50 kg.

XII. Defectes

a) Lleus:

Excessives arrugues a la regió craniofacial.
Presència d'esperó.

b) Greus:

Escassa pigmentació a la trufa.
Llavis excessivament penjants.
Prognatisme excessiu.
Exemplars d'aspecte lleugerament aganguilat.
Pobresa de màscara.
Aploms incorrectes o desviats.
Desequilibri de caràcter.
Aparença fràgil i pobresa de contextura.
Cap que no aconsegueixi la proporció crani-cara.
Cua enroscada, del mateix guix en tota la seva longitud, amputada o deforme.

c) Eliminatoris:

Exemplars monorquidis, criptorquidis o castrats.
Tacats en blanc superior al 20 per 100.
Despigmentació total de trufa o mucoses.

XIII. Aspectes més importants

a) Expressió de cap (tipicitat): massiva. Morro ben ple. Ulls foscos, ben separats. Stop definit, però no bruscat. Dors nasal recte, no carpat. Llavi superior no retret. Arrugues suficients. Mossegada ben alineada, en tisora nor-

mal o invertida. Es rebutja la mossegada en pinça o tenalla.

b) Expressió corporal: cos rectangular, longilini, de talla mitjana; es rebutgen les talles altes no funcionals ni característiques. Espatlles ben inclinades. Costelles molt arquejades. Pit profund i ample, com més distància transversal millor. Desenvolupament pectoral fort. Colzes desenganxats, no sortints. Ossos de molta substància. Gropa més alta que la creu, ben desenvolupada. Angulacions suficients, no escasses.

Gos majorero

I. Aspectes generals del gos majorero

Si fem servir la terminologia popular de l'illa on el gos majorero s'ha conservat, l'aparença o estampa és coneguda per port, i el d'aquesta raça és:

Gos mitjà, gairebé quadrat, amb la gropa una mica més alta que la creu; compacte, de coll ample, que sembla desproporcionat amb el seu cap menor, però que és precisament el que permet la seva força d'agafament i fermesa en la presa o mossegada; robust, de figura marcada, sense ressalts, ja que les orelles queden frunzides al cap. Pit ample i profund, factor que en facilita la gran capacitat de resistència en la marxa, en la calor i fins i tot quan hi ha falta d'aigua.

Caminar alegre, viu, amb un moviment de les mans ferm però esmorteït motivat per la irregularitat i les aspreses dels diferents terrenys, i més sobre les abundants masses de lava, i adapta el pas i la trepitjada de manera que manté l'elegància de la marxa, que es tensa en el trot i les curses vertiginoses que fa en les tasques de pasturatge i «apañes».

La seva forma de seure és particular, sobre un costat, normalment amb la mirada atenta al que l'envolta, com a raó de ser de la seva condició proverbial de vigilant.

Una de les característiques pròpies del gos majorero és el seu temperament. Atesa la seva reconeguda valentia, no té mesura del contrari o ésser del qual es defensa o al qual, per circumstàncies, ha d'atacar, tant si és una persona com si és un animal. Mirada brillant, ferma, atenta davant de la presència de l'home, alegre si es tracta dels seus propietaris, famílies o coneguts; i recelosa, desconfiada i marcant les distàncies si està, solt o lligat, davant d'estranyes, prest a actuar arribat el moment. És un gos lleial, molt territorial; tremendament defensor del que li encomanin. Treballa bé el bestiar, sense danyar-lo, i per això s'aprecia en totes les illes. Sense que sigui fer, arribat el moment d'actuar ho fa amb gosadia i feresa, basant-se en la potència i la fermesa de la presa o mossegada facilitada per la seva forta dentadura i la musculació del coll.

II. Cap

a) Crani: la forma del crani és ampla, de con truncat. La direcció dels eixos longitudinals superiors del crani i el morro són inclinats i lleugerament divergents (A-E i B-A).

El contorn superior és suaument convex (A-E).

Arcs superciliars. La forma dels seus sins frontals és lleugerament pronunciada i manté la inclinació en triangle del front i el morro.

Ben marcada la protuberància de la cresta occipital.

El grau de la depressió nasofrontal «stop», poc marcat.

b) Nas: ample, negre, inclinat cap a l'interior (C-G).

c) Morro: lleugerament menor que el crani (B-A).

Perfil afilat, manté la línia del nas respecte al cap (C-G), i la seva forma és cònica, una mica en forma d'embut, perfil nasofrontal lleugerament inclinat (A-B), igual com la línia craniofacial (A-F). Mucoses de color fosc.

d) Llavis: recollits, prims i estrets, pigmentats al seu exterior.

e) Mandíbula-dents: mandíbula de base triangular, potent; dentadura completa, dents de base ampla i ben alineades, mossegada en tisora, sense prognatisme.

f) Galtes: sense ressalts, llises i cenyides a l'ossam.

g) Ulls: mida mitjana, més aviat petits, ovals. Color avellana o ametllat, i s'admeten tonalitats del groc al marró fosc; pigmentades les vores, normalment en negre i també gris pissarra. Col·locats frontalment, a l'altura de l'angle craniofacial.

h) Orelles: inserció endarrere i alta, més amunt del nivell dels ulls. La línia és irregularment triangular des de la base a la punta, amb la característica de ser ple-gades, de manera que mostren els orificis de les oïdes. Té marcadament un doble plec: el primer és el que la cenyeix al crani en la seva base, amb una arruga de tipus carxofa; el segon s'aprecia a la punta, i sembla que la tingui partida, de manera que en cap cas no pot mantenir-les erectes fermament.

Com a posicions normals de les orelles es presenten: obrir-les lateralment sempre amb la punta doblegada; en actitud submisa o quan són afalagats les ajusten al cap; en actitud defensiva o de baralla i en zel les cenyeixen al cap i, en aquests casos, amb prou feines se'ls distingeixen, i s'origina la silueta en la qual no sobresurten, vistes de front o lateralment.

III. Coll

Una altra de les característiques del gos majorero és el coll potent, en el qual destaca:

a) Perfil superior: recte, no corb, formant gairebé una línia inclinada amb el pit.

b) Llargària: bastant curt en relació amb el cos, aproximadament entre 22,0 cm, la femella, i 25,0 cm, el mascle.

c) Ample: d'arrencada molt ampla en la unió al tronc i més estret en la del cap.

d) Forma: cònica o triangular.

e) Musculatura: fortament musculat.

f) Pell: ajustada, sense papada.

IV. Cos

Fort, compacte, amb una línia dorsal lleugerament en ascens cap a la gropa. Gairebé quadrat o molt suau-ment més llarg que ample.

a) Creu: una mica més baixa que la gropa i amb una inserció suau al coll.

b) Esquena: línia superior recta, ben musculada.

c) Llom: també de musculatura forta i més en reacció a l'inici en l'esquena.

d) Pit: costellam més aviat arrodonit i profund que arriba a l'altura del colze o la depassa lleugerament. Pit ample, aproximadament entre 13 cm, les femelles, i 14, els mascles.

e) Abdomen: contorn inferior una mica arrodonit, no flàccid, lleugerament recollit.

f) Cua: col·locació de la inserció més aviat alta.

1r Forma: gruixuda, arrodonida, amb una lleugera forma de pinzell a la punta.

2n Llargària: en estat de repòs arriba a la sofraja.

3r Espessor: pèl fort i llis, no llarg, s'admet una mica penjant o pelussera a la part baixa.

4t Port en repòs: si està completa, el doblec lleuger que forma, aproximadament al terç final, arriba a la sofraja; si està tallada, la punta normalment no passa de la sofraja.

5è Port en moviment: és una altra de les seves tipicitats; moure la cua cap als costats, semienroscant-la.

6è Tall de la cua: a Fuerteventura és normal que al cap de pocs dies d'haver nascut se li tallin les últimes vèrtebres, i s'elimini la raba.

Tallada no ha de sobrepassar la sofraja. Com a mesura mínima del tall, aquest no ha de superar el terç de la mida completa de la cua entre el seu naixement i la sofraja.

V. Extremitats anteriors

a) Aparença general: aploms fermes, rectes, lleugerament més curts que el cos, per la qual cosa aquest apareix una mica rectangular.

b) Espatlles: amples, ben musculades; angle esca-pulohumeral obert. Esquena més llarga que ampla, fortament musculada.

c) Braç: fort i recte.

d) Colzes: enganxats al cos.

e) Avantbraç: recte i musculat.

f) Peu davanter: peus de gat, recollits i rectes. Dits més aviat junts, recollits. Ungles negres, que poden ser blanques en exemplars calçats d'aquest color.

És essencial la presència mínima del que a Canàries es denomina «uña de aire», dit atrofiat sobre el peu, i que de vegades per la seva mida o col·locació l'arrossega i el fa servir com un cinquè dit i que presenta en forma d'anella senzilla, doble, oberta o tancada, el xoc de les quals les fa sonar quan estan molt desenvolupades i també com un esperó.

VI. Extremitats posteriors

Aparença general: rectes, ben aplomades, amb angles oberts. L'angle de la sofraja és d'uns 140°. Lleugerament més altes que les anteriors. Sofraja no gaire baixa.

La resta de les característiques del peu són similars a les anteriors i amb les mateixes exigències en relació amb les «uñas de aire», tant dobles com simples.

VII. Moviment

Trot elegant i recte, sense oscil·lacions ni marxa laterals, s'estén o s'estira en les curtes però decisives i ràpides arrencades de persecució, sempre amb un gran poder d'adaptació al terra irregular, gràcies al seu trepitjar esmorteït i a la sustentació dels seus dits forts encara que no gaire oberts.

La manera de caminar és suau, distesa.

El trot és ràpid i elàstic, disparat a l'engegada o al salt. Disposat per al salt, vital en una illa plana però creuada de profusió de parets.

VIII. Pell

Gruixuda, sense arrugues, ben pigmentada.

IX. Pèl

No llarg ni molt curt, fort, però suau i de brillantor fàcil al tacte. Té franges de pèls una mica més llargues, tipus pelussera, a la zona baixa de la cua i a la part posterior de la cuixa. Distribució uniforme a la resta del cos, sense barbes, crins ni més llargària al coll.

X. Color

Sempre negre rogenç o de color llangardaix, per la forma o el traçat semblen franges tigrades que es poden marcar bé o es poden notar suau-ment sobre capes que van del verdós al beix, amb tonalitats gris clar i fosc,

melada o ametllat, groguenca i fins i tot molt fosc o negre, però és imprescindible que s'hi puguin distingir les franges esmentades en direcció vertical a partir del llom.

La màscara també és fosca o negra. Amb aquest tipus de capa bàsica pot haver-hi taques o zones blanques: al coll, de coll blanc; al pit, com a taca uniforme o estelada, encorbatats o collarats; a la part inferior del peu o els peus, calçat; a la punta de la cua sense tallar; quan són vells se'ls blanquegen els costats del morro, com també es pot presentar una línia de vegades triangular des de després de la trufa passant pel nas i entre els ulls, que els pot sobrepassar i arribar al cap. Així mateix, al ventre.

Colors no admesos: negre uniforme, sense cap tipus de franges; les taques blanques als costats i al llom.

XI. Mida i pes

a) Altura a la creu:

En els mascles: 56 cm.
En les femelles: 54 cm.

b) Alçada:

Mascles: 57/63 cm.
Femelles: 55/61 cm.

XII. Pes

Mascles: 30 a 45 kg.
Femelles: 25 a 35 kg.

Depèn de la rusticitat o la lleugeresa que tingui l'exemplar, tant pel tracte com per la dedicació, com es pot presentar si es dedica al pasturatge o a una dedicació més estable de guarda.

XIII. Faltes

En principi es consideren faltes les que s'aparten de les normes apuntades o hi contravenen. La seva valoració és paral·lela amb el grau de desviació de l'estàndard.

a) Greus:

Orelles, amples a la base, triangulars.
Papada al coll.
Llom no uniforme, ensellat i cos molt allargat.
Front i crani plans.
Cua tallada, que la mida sigui menor de dos terços del llarg inserció-sofraja.
Membres no ben aplomats.
Talla que passi dels 2 cm en més o en menys.

b) Desqualificants:

Prognatismo inferior o superior.
Falta d'una premolar que no sigui la P1.
Cua, que passi de la sofraja i s'enrosqui sobre el llom.
Capa: blanc no admès i falta de les franges.
Color negre compacte, uniforme.
Cara i morro allargats, estrets.
Orelles erectes o dreçades.
Falta de pigmentació al nas.
Exemplars monorquidis o criptorquidis.
Caràcter: tímidesa; recollir-se; retrocedir o fugir quan se l'excita; no quedar ferm i a l'expectativa davant d'una situació incitadora, una presència desconeguda, etc.
Fugir, amagar-se o allunyar-se en aquests casos i més si després es llancen a atacar.

Euskal artzain txakurra (gos de pastor basc)

Varietat: «gorbeiakoa o del Gorbea».

I. Aparença general

Eumètric i longilini. Tronc de desenvolupaments amplis i aparença allargada, capa vermell foc, coneguda com a rogent, amb freqüents enfosquiments al morro.

a) Proporcions importants: la relació entre alçada i longitud és pròxima a l'1/1,1 en ambdós sexes. En les femelles la relació crani-cara és d'1/1,3 i en els mascles, d'1/1,6.

b) Temperament i comportament: típica disposició al pasturatge, segurs de si mateixos, sociables i de temperament equilibrat.

c) Utilització: pasturatge.

II. Cap

De perfil cranial subconvex amb volta uniforme en tot el frontal. Lleuger respecte al tronc. De forma piramidal i línies craniofacials coincidents. Escàs dimorfisme sexual. Proveït de pèl molt curt. Presència freqüent de tres pigues, una al costat de cada una de les comissures labials i l'altra a la part ventral i central de la mandíbula. En bastants ocasions hi ha dues pigues més situades a la cara, a la part superior o posterior de les altres dues. Les pigues tenen pèls negres de més longitud que la resta dels del cap. Amb freqüència hi ha una «cua d'ull» de color fosc que discorre des de l'angle extern de l'ull fins a la base de l'orella.

a) Crani: llarg i ample. Protuberància occipital marcada. Arcs superciliars suauement marcats i conques poc apreciables.

b) Cara: perfil superior recte. Freqüentment hi ha una lleugera elevació que envolta la trufa.

c) Nas: recte amb trufa de color negre.

d) Morro: allargat i fi, amb freqüents pigmentacions.

e) Stop: suau.

f) Llavis: cobreixen bé el maxil·lar inferior, sense flacciditat.

g) Mandíbula-dents: forta, completa, ortògnata.

h) Ulls: mitjans i ametllats, de color castany i ambre.

i) Orelles: mitjanes, caigudes, encara que en alguns exemplars es toleren semidoblegades. D'implantació posterior i en la mateixa línia de la «cua d'ull».

III. Coll

Mitjanament llarg i de forma troncocònica. Fort, no gaire llarg.

IV. Cos

Costelles moderadament arquejades i profundes.

a) Creu: llarga i escassament pronunciada, que es prolonga per un dors recte, llarg i d'ampli desenvolupament.

b) Esquena: forta, obliqua i de costats marcats.

c) Llom: recte, mitjà i ferm, fins i tot en moviment.

d) Gropa: forta, llarga i ampla. Molt musculada. L'angulació oscil·la entre 15 i 30°.

e) Pit: d'amplitud mitjana. Profund, alt fins al colze.

f) Abdomen: apreciablement recollit.

V. Cua

Inserció mitjana amb pèl llarg i que sobrepassa la sofraja.

VI. Extremitats anteriors

- a) Aparença general: fortes, seques i ben aplomades.
- b) Espatlles: marcades i de desenvolupament fort.
- c) Braços: llargs, forts i amb una inclinació de 45°, de longitud similar a l'avantbraç.
- d) Colzes: paral·lels i ben enganxats al cos. Coincidents o per sobre de la línia de l'estèrnium.
- e) Avantbraços: de gran desenvolupament ossi.
- f) Carps: de bon desenvolupament i fortlesa.
- g) Metacarps: ben proporcionats.
- h) Peus davanters: ovalats, forts, amb palpissos durs i resistents.

VII. Extremitats posteriors

- a) Aparença general: fortes, perfectament paral·leles des d'una visió posterior i d'angulacions marcades.
- b) Cuixes: llargues, fortes, de musculatura bastant seca, potent i una angulació de 45°.
- c) Genolls: molt desenvolupats, potents, marcats, i angulacions d'uns 120°.
- d) Cames: fortes, de musculatura seca i amb tendons molt marcats.
- e) Sofrages: paral·leles i fortes.
- f) Metatarsos: potents, verticals al terra i mitjanament llargs.
- g) Peus posteriors: forts i ovalats. Amb un o dos esperons a cada extremitat posterior o sense.

VIII. Moviment

La marxa típica és el trot.

IX. Pell

Més aviat gruixuda, sense cap flacciditat. Ajustada al cos i al cap.

X. Pèl

Moderadament llarg, de textura suau. Pèl llis i curt. A la cara, el pèl és llis i molt curt, així com a la part anterior de les extremitats, on té serrells a la part posterior.

XI. Color

Vermell foc en diferents tonalitats rogenques i ros o lleonat.

XII. Mida i pes

Altura a la creu (cm):

En els mascles: 47 a 61 cm.
En les femelles: 46 a 59 cm.

Pes (kg):

En els mascles: 18 a 36 kg.
En les femelles: 17 a 29 kg.

XIII. Faltes

Comunes a les dues varietats. Les que suposin una desviació clara del tipus o les que impliquin problemes hereditaris que perjudiquin la salut o la funció de la raça.

La gravetat de les faltes es considera en proporció amb el grau de la desviació de l'estàndard. Els mascles han de tenir dos testicles en perfecte desenvolupament dins de l'escrot.

Defectes desqualificables:

Defectes de la dentició: prognatisme, absència de més de dues premolars, pèrdua d'incisives o canines.

Defectes de les orelles: orelles amputades.
Absència de stop.

Defectes dels ulls: animals cecs, forts o mancats de visió, iris de color blau o verd.

Cua: curta de naixement, amputada, excessivament llarga.

Pèl: absència de pèl en alguna regió d'on és característic.

Color: capes de color blanc, negre o gris i taques blanques o fosques.

Coniller andalús

I. Descripció

El coniller andalús és una raça que té tres talles diferents i dins d'aquestes hi ha tres varietats de pèl diferents. Les talles són:

Coniller andalús de talla gran.
Coniller andalús de talla mitjana.
Coniller andalús de talla petita.

Quant al pèl, aquest pot ser de tres tipus:

Tipus hirsut (dur i llarg).
Tipus sedós (fi i llarg).
Tipus llis (curt i fi).

II. Funció de la raça

El coniller andalús és un animal que, pel seu olfacte i el seu desenvolupat instint caçador, és capaç d'afrontar amb èxit total des de la recerca del conill als bardissars fins a la dura caça del senglar, passant pel cobrament d'ànecs a l'aigua. Si, a aquesta capacitat, li afegim l'agilitat i la resistència extraordinària que el caracteritzen, ens trobem davant d'un animal excepcionalment dotat per a la caça.

III. Aparença general

És un gos harmònic, compacte, molt rústic i ben aplomat.

a) Temperament i comportament: de gran intel·ligència, noblesa, sociabilitat i sempre alerta. De reaccions justes als estímuls que denoten un caràcter viu i equilibrat. Molt afectuós, submís i lleial a l'amo, però trenca aquest vincle davant del càstig injust. Tot això li confereix una gran capacitat per a l'ensinistrament.

És un gos nascut per caçar, amb un excel·lent olfacte i molt resistent a la fatiga, no s'acoquina per res, metòdic i ràpid en la recerca, amb un clapit alegre quan detecta la peça, tant en la caça major com en la menor, i és un excel·lent recuperador de pèl i ploma, tant en aigua com en terreny accidentat.

b) Mida i pes:

Altura a la creu:

Talla gran:

Mascles: 54-64 cm.
Femelles: 53-61 cm.

Talla mitjana:

Mascles: 43-53 cm.
Femelles: 42-52 cm.

Talla petita:

Mascles: 35-42 cm.

Femelles: 32-41 cm.

Pes:

Talla gran: 27 kg + -6 kg.

Talla mitjana: 16 kg + -6 kg.

Talla petita: 8 kg + -3 kg.

IV. Cap

El gos coniller andalús té el cap mitjà, ben proporcionat i fort. De forma troncopiramidal, sense que hi hagi una forta depressió entre el crani i la cara, l'acabament de la qual no és punteguda, sinó més aviat quadrada i amb el morro acabat en una lleugera subconvexitat.

a) Crani. Forma del crani: subconvex. Direcció dels eixos longitudinals superiors del crani i del morro: de perfil, coincidents anteriorment, formant un angle de 18°. Contorn superior: lleument subconvex. Amplada del crani: inferior a la longitud amb molt poca diferència. Forma dels arcs supercilis: poc pronunciats. Protuberància de la cresta occipital: suament marcada. Stop (grau de la depressió nasofrontal): suau i poc pronunciat.

b) Trufa: de forma arrodonida, de mida mitjana, fosses nasals ben obertes i de color mel.

c) Morro: més curt que la meitat de la mesura total del cap. La profunditat i l'amplada són similars. Perfil nasofrontal: recte, amb suau inclinació al seu extrem distal. Perfil i forma de la mandíbula inferior: recta.

d) Llavis: fermes, fins, ben ajustats i de color mel.

e) Mandíbula i dents. Forma de la mandíbula: la mandíbula està ben desenvolupada i acompanya progressivament maxil·lars forts per donar un conjunt robust i potent. Nombre i característiques de les dents: 42 peces i ben desenvolupades. Posició de les incisives: en perfecta oposició. Tipus de mossegada: en tissores o pinces (preferentment en tissores).

f) Galtes. Forma i aparença: arrodonides i molt musculades.

g) Ulls: de mida petita i forma arrodonida, vistos de cara. Col·locació a similar distància del clatell i de la trufa, de mirada frontal vivaç i intel·ligent. Iris de color variable entre els diferents tons mel o avellana. La direcció de l'obertura de les parpelles va a la base de les orelles. La pigmentació de les vores de les parpelles, en concordança amb el color de la trufa o el pelatge.

h) Orelles: la col·locació de l'orella és gairebé recta, de mida mitjana, de forma cilíndrica, amb àmplia inserció al cap i al tronc, i tendeix a formar un angle de 45° amb el diàmetre longitudinal del cos. De gran musculatura i pell ajustada que mai no forma papada.

V. Cos

La línia superior o línia dorsal té tendència a l'horitzontalitat.

a) Creu. Característiques: creu poc prominent i d'àmplia inserció al coll.

b) Dors: la línia superior és recta, la musculatura ben desenvolupada. Proporció de la longitud del dors i ronyó: relació dors-ronyons: 2/1.

c) Llom. Longitud: curta. Amplada: de gran amplada. Musculatura: molt desenvolupada.

d) Gropa. Contorn: lleugerament arrodonit. Direcció: lleugerament inclinada. Longitud: llarga. Amplada: de dimensions similars a la longitud.

e) Pit. Longitud: el pit de longitud i amplada similar al diàmetre bicostal. Profunditat de la caixa toràctica: és bastant profunda. Forma de les costelles: robustes i lleu-

gerament arquejades. Antepit: ample, profund i fortament musculat.

f) Abdomen. Contorn inferior: recollit. Forma d'abdomen: el ventre és arrodonit i musculós. Forma dels plecs del ventre: no té plecs al ventre.

VI. Cua

Cua. Inserció: d'implantació baixa. Forma: arquejada. Longitud: no ha de sobrepassar en longitud la sofraja. Gruix: mitjà. Port en repòs: en forma de sabre cap a les sofrages. Port en moviment: en forma de mitja lluna cap amunt, més o menys tancada. Descripció de la cua: forta, recoberta de pèl abundant que mai no forma bandera, durant la cacera la mou allegrament; mai no es talla. Els exemplars de color canyella solen tenir alguna taca blanca cap al final de la cua.

VII. Extremitats anteriors

a) Aparença general. Potes davanteres vistes de cara: de gruix mitjà, aploms correctes i desenvolupament muscular pronunciat. Potes davanteres vistes de costat: braços de proporcions mitjanes que tenen musculatura forta i articulats harmònicament amb l'escàpula, sense que hi aparegui marcat el punt on s'uneixen; colzes amplis, destacats i paral·lels al pla mitjà del cos. Proporció en relació amb el cos: ben proporcionat.

b) Espatlles. Longitud: de proporcions mitjanes. Inclinació: escassament obliqua. Musculatura: forta. Inclinació de l'angle de l'articulació escapulohumeral: escassament obliqua.

c) Braç. Longitud: de llargada mitjana i desenvolupament muscular acusat. Característiques i forma de l'os: forts.

d) Colze. Posició i angle del colze: colzes amplis, destacats, i paral·lels al pla mitjà del cos, d'angles oberts.

e) Avantbraç: la llargada de l'avantbraç és proporcionada a la resta de l'extremitat i de forta musculatura. Característiques i forma de l'os: forts.

f) Carps. Ample: de similar gruix al de l'avantbraç.

g) Metacarp. Longitud: de llargada mitjana i ben proporcionat. Amplada: de gruix similar al carp. Posició o inclinació: gairebé vertical.

h) Peu davanter. Forma i curvatura dels dits: peu de forma arrodonida, ni de gat ni de llebre. La curvatura dels dits és poc pronunciada. Gairebé rectes i forts. Les ungles són de color blanc o castany, amples i fortes. Els coixins són durs i resistents, de color clar o castany.

VIII. Extremitats posteriors

a) Aparença general: ben aplomats, molt forts i de gran desenvolupament muscular. Potes posteriors vistes per darrere: fortes i perfectament aplomades. Proporció en relació amb el cos: llargues.

b) Cuixes. Longitud: llargues, amples, amb musculatura desenvolupada i baixen escassament obliques. Angle de l'articulació coxofemoral: de 110° aproximadament.

c) Genolls: posició mitjana-alta. Angle de conjuntura femorotibial: aproximadament de 110°.

d) Cama: és forta, amb un tendó calcari gruixut que ràpidament se separa de la tibia per agrupar un paquet muscular molt desenvolupat. Longitud: curta en relació amb la cuixa. Posició: bastant vertical. Forma i característiques de l'os: fort.

e) Sofraja: està ben colzada, de tendons gruixuts i junts. És curta i lluny de terra. Ben proporcionada amb la resta dels altres diàmetres ossis. Gruix: similar al metatars vist per darrere. Angle de l'articulació tibiotarsiana: de 150 a 160°.

f) Metatars. Longitud: molt llarg. Amplada: vist per darrere, més gruixut que la cama. Posició: vertical.

g) Peu posterior: els peus són pràcticament iguals que les mans o una mica més oberts i allargats. Forma: mitjana, ni de gat ni de llebre. Curvatura dels dits: similar als davanters, forts, amb escassa curvatura. Els palpissos són durs i resistents, de color blanc o castany. Les ungles són amples i dures, de color blanc o castany.

IX. Moviment

El moviment preferit als concursos i les exposicions és el trot. En la caça és el trot ràpid intercalat amb galop.

X. Pell

És de gruix mitjà, forta, ben ajustada i de gran resistència, no hi ha ni plecs ni arrugues en cap regió corporal. Pigmentació: la pell és de coloració clara o en harmonia amb el color del pèl.

XI. Pèl

Longitud:

Pèl llis o curt: 2 cm amb +- 1 cm.
Pèl dur o hirsut: 5 cm amb +- 1 cm.
Pèl llarg o sedós: 8 cm amb +- 2 cm.

Textura:

El pèl llis o curt al tacte és dur i assentat.
El pèl dur o hirsut al tacte és robust.
El pèl llarg o sedós al tacte és fi.

Tant al tipus sedós com l'hirsut estan revestits per abundant pèl per totes les regions corporals, que és una mica més curt a les extremitats i al cap. Cal destacar l'absència de subpèl.

XII. Color

La capa és blanca o canyella, o bé integrada per ambdós colors. El color blanc existeix en les seves variants platejada, mat i vori; i el canyella pot variar des del clar al canyella encès. Colors admesos: el canyella i el blanc. Colors no admesos: la resta dels colors.

XIII. Defectes

Qualsevol desviació dels criteris esmentats abans es considera una falta i la gravetat d'aquesta falta, en funció del grau de la desviació del patró racial. A continuació s'exposen tots els defectes a les taules següents:

a) Defectes desqualificables generals:

Monorquídia.
Criptorquídia.
Albinisme.
Prognatisme.
Enognatisme.

b) Defectes desqualificables específics de la raça:
Morfoestructura i faneròptica:

Cap:

A) En la dentició:

Absència de més de dues premolars.
Absència d'alguna incisiva o canina.

B) En les orelles:

Orelles no completament erectes.
Orelles amputades.

C) Absència de stop.

D) En els ulls:

Iris de color blau o verd.

E) En la forma del cap:

Cap estret.
Cap ample.

Extremitats:

Presència de grapes o esperons. Defectes greus d'aploms.

Cua:

Cua amputada.
Cua llarga.

Pigmentació:

Presència de negre o un altre color que no sigui blanc o canyella en qualsevol de les seves tonalitats.

Funcionalitat.

MINISTERI D'AFERS EXTERIORS

11654 *CORRECCIÓ d'errades a l'Acord administratiu per a la publicació del Conveni de Seguretat Social entre el Regne d'Espanya i la República Oriental de l'Uruguai, fet a Madrid el 24 de juliol de 2000.* («BOE» 146, de 19-6-2001.)

En la publicació de l'Acord administratiu per a la publicació del Conveni de Seguretat Social entre el Regne d'Espanya i la República Oriental de l'Uruguai, fet a Madrid el 24 de juliol de 2000, publicada en el «Butlletí Oficial de l'Estat» número 80, de 3 d'abril de 2001 (pàgines 12381 a 12384), i en el suplement en català número 8, d'1 de maig de 2001, es procedeix a fer-ne les rectificacions següents referides a la versió en llengua catalana:

A la pàgina 870, segona columna, primera línia de l'encapçalament de la publicació, on diu: «Acord administratiu per a la publicació del Conveni...», ha de dir: «Acord administratiu per a l'aplicació del Conveni...»

A la pàgina 871, segona columna, a la sisena línia de l'article 9, on diu: «... treballador i aquesta ho ha de comunicar...», ha de dir: «... treballador i aquest/a ho ha de comunicar...».

MINISTERI D'HISENDA

11656 *ORDRE de 14 de juny de 2001, per la qual es redueixen per al període impositiu 2000 els índexs de rendiment net aplicables al règim d'estimació objectiva de l'impost sobre la renda de les persones físiques per les activitats agrícoles i ramaderes afectades per diverses circumstàncies excepcionals.* («BOE» 146, de 19-6-2001.)